

POLITYKA OŚWIATOWA MIASTA OPOŁA NA LATA 2021–2030

Edukacja inwestycją w przyszłość Opola

Szanowni Państwo,

Zapraszam do zapoznania się z Polityką oświatową Miasta Opola na lata 2021-2030, dokumentem, który dla opolskiej oświaty będzie przewodnikiem wyznaczającym kierunki rozwoju, służącym usystematyzowaniu przyszłych działań, przewidywanych z uwzględnieniem oczekiwań i potrzeb społecznych oraz wyzwań stojących przed edukacją w najbliższym dziesięcioleciu.

Miasto Opole, tworząc od 2006 r. kolejne strategie oświatowe, wyznaczało kierunki rozwoju oraz działania wymagające największego zaangażowania środowiska oświatowego i władz samorządowych. Jednocześnie systematycznie dokonywało podsumowania i oceny realizacji działań na rzecz rozwoju oświaty w mieście, pokazując również problemy i trudności w ich wdrażaniu.

Podstawowym zamierzeniem tych dokumentów strategicznych było wyrównywanie dysproporcji rozwojowych, zwłaszcza w dostępie do infrastruktury, a także poprawa jakości kształcenia. Cele te były sukcesywnie osiągnęte. Na przestrzeni lat poczyniono wiele starań, aby sprostać olbrzymiemu wyzwaniu dostosowania organizacji oświaty do malejącej liczby uczniów, co niejednokrotnie wymagało trudnych decyzji, opartych na znajomości lokalnych uwarunkowań, oraz dialogu z mieszkańcami i środowiskiem oświatowym. Zrealizowano wiele inwestycji oświatowych o dużym znaczeniu dla dostępności i konkurencyjności oferty edukacyjnej miasta, a Opole od lat zajmuje czołowe pozycje w ogólnopolskich rankingach jakości edukacji.

Obecnie Opole, podobnie jak inne polskie miasta, staje przed zupełnie nowymi wyzwaniami. Dominujące trendy to postęp technologiczny, a zwłaszcza szybko rozwijająca się sztuczna inteligencja, oraz ekologia. Wyzwania, przed którymi stoi oświata, to złożone problemy i na ich rozwiązanie potrzeba wiele czasu. Dlatego też konieczne jest opracowanie strategii odpowiadającej na nowe trendy i uwarunkowania, która będzie nadawać kierunek naszym przyszłym działaniom.

Prace nad dokumentem rozpoczęliśmy w 2019 r., po przyjęciu Strategii Rozwoju Opola do 2030 r., w której sprawy oświaty, poszczególnych szkół i całego środowiska oświatowego znalazły istotne miejsce w katalogu miejskich wartości i stanowią jeden z priorytetów przyszłych działań. W nowej polityce oświatowej uwzględniamy ważne dla nas idee, takie jak autonomia szkół i placówek oświatowych, kreatywni dyrektorzy i odpowiedzialni nauczyciele, holistyczne podejście do ucznia i jego wszechstronny rozwój.

Dziś, gdy znacznie wzrosło tempo zmian w świecie, uwarunkowane również trwającą pandemią, która spowodowała między innymi ogromny wzrost zapotrzebowania na usługi wspierające zdalną pracę, nie jest łatwo planować rzeczywistość oświatową na kolejne dziesięć lat. Pewne kwestie nie ulegają jednak zmianie. Mieszkańcy Opola zawsze będą chcieli uczyć się i rozwijać swoje pasje oraz zainteresowania zarówno zawodowe jak i indywidualne, a także mieszkać i spędzać czas w czystym, zielonym i przyjaznym miejscu. Największym potencjałem naszego miasta są jego młodzi mieszkańcy, stąd w dużej mierze to ich potrzeby zostały odzwierciedlone w nowej strategii rozwoju oświaty, i dlatego też oni aktywnie uczestniczyli w procesie jej tworzenia.

Arkadiusz Wiśniewski

Prezydent Miasta Opola

SPIS TREŚCI

I. WPROWADZENIE	4
1. Wyzwania stojące przed oświatą.	4
2. Polityka oświatowa Miasta Opola a krajowe dokumenty strategiczne.	5
3. Polityka oświatowa a dokumenty programowe Miasta Opola.	9
4. Polityka oświatowa a Strategia rozwoju Opola do 2030 r.	11
II. POLITYKA OŚWIATOWA MIASTA OPOLA NA LATA 2021 – 2030	13
1. Charakterystyka prac nad dokumentem.	13
2. Cele strategiczne, cele operacyjne i planowane działania.	14
1) Wszechstronna opieka nad uczniem i nauczycielem.	14
2) Wspieranie rozwoju kompetencji kluczowych uczniów.	19
3) Kształcenie dla bieżących i przyszłych potrzeb rynku pracy.	22
4) Partnerska współpraca ze środowiskiem akademickim.	25
5) Komfort uczenia się i nauczania (baza oświatowa).	27
6) Rozwiązania SMART w edukacji – społeczny wymiar inteligentnego miasta.	30
7) Data Science w edukacji.	32
3. Monitoring realizacji działań.	35
III. ZAKOŃCZENIE	36

I. WPROWADZENIE

„Edukacja nie zmienia świata, edukacja zmienia ludzi, to ludzie zmieniają świat” - sentencja ze Światowego Forum Edukacyjnego Dubaj '2017

1. Wyzwania stojące przed oświatą

Edukacja jest czynnikiem najsilniej różnicującym poziom i jakość życia oraz styl funkcjonowania w społeczeństwie. W jej obszarze powstają też linie napięć i podziałów społecznych, których źródłem jest wykształcenie. Uznawana jest jako niezbędna inwestycja w długotrwały rozwój oraz odpowiedź na fundamentalne zmiany, jakie zachodzą w technologii, demografii i na rynkach pracy.

W XXI wieku dobra edukacja jest kluczem do rozwoju gospodarczego i społecznego. Zmiany technologiczne powodują, że w gospodarce i na rynku pracy coraz bardziej liczą się umiejętności analityczne, ale też zdolność do pracy w zespole czy umiejętności związane z zarządzaniem własnym czasem. **Kluczowa jest umiejętność ciągłego uczenia się i dużej elastyczności w budowaniu kompetencji do wykonywania zawodów, które ulegają głębokiej transformacji lub jeszcze nie istnieją.**

Jak podkreślają liczni eksperci, przemiany technologiczne zmieniają gospodarkę w sposób trudny do przewidzenia i można jedynie zgadywać jak będzie wyglądała ona w przyszłości, jakie nowe zawody powstaną i na jakie będzie zapotrzebowanie. Nadchodzące zmiany będą miały charakter rewolucyjny, co stawia edukację, szczególnie na poziomie powszechnym, przed trudnym zadaniem przygotowania uczniów do świata, o którym wciąż niewiele wiadomo.

Rewolucja technologiczna zmieni sposób, w jaki komunikujemy się i pracujemy. Częsta zmiana miejsca pracy i elastyczne formy zatrudnienia, internetowe sieci społeczne, ułatwiona komunikacja i mobilność, wszechobecny dostęp do informacji - to zmiany, które zarówno wpłyną na to, jak będziemy pracować, ale też w jaki sposób będziemy funkcjonować jako społeczeństwo. Zmiany te obserwujemy już dziś, ale eksperci wskazują, że to jedynie początek rewolucji, która zmieni gospodarkę i społeczeństwo.¹

W XXI wieku coraz wyraźniej zaznaczana jest **potrzeba odejścia od tradycyjnego podziału przedmiotów i związanego z nim przedmiotowego nauczania na rzecz kształcenia interdyscyplinarnego, łączącego wiedzę i umiejętności z wielu dziedzin**. Pracodawcy coraz częściej wypowiadają się, że wiedza przedmiotowa nie jest czynnikiem wyróżniającym poszukiwanego pracownika. Oczekują pracowników elastycznych, kreatywnych, pełnych motywacji i umiejętności pracy w różnych zespołach ludzkich. Współpraca w zespole, umiejętność pracy projektowej, nastawienie na rozwiązywanie problemów z dziedzin jeszcze nierozpoznanych, a także nastawienie na rozwój i samodoskonalenie oraz umiejętność samodzielnej organizacji pracy to najbardziej poszukiwane cechy pracowników. Taki obraz pokazują badania, w tym między innymi polskie, takie jak np. Bilans Kapitału Ludzkiego (PARP UJ, 2015).²

Wyznacznikiem nowego podejścia do nauczania jest nie tylko jego interdyscyplinarność, ale nacisk na postawy, umiejętności „miękkie”, umiejętności uczenia się czy nawet rozwijanie odpowiednich cech charakteru. W dokumentach pojawia się także zdolność do innowacji (kreatywność i innowacyjność, myślenie krytyczne i rozwiązywanie problemów, komunikacja i współpraca), szeroko rozumiane kompetencje cyfrowe (analiza

¹ Edukacja bez polityki. Jak zbudować system zarządzania oświatą opierający się o długofalowe cele i szerokie porozumienie? Fundacja Naukowa Evidence Institute. Sierpień 2019

² <https://www.parp.gov.pl/component/site/site/bilans-kapitalu-ludzkiego>

informacji, media, znajomość technologii) czy kompetencje ważne w życiu i karierze zawodowej (elastyczność, zdolność adaptacji, inicjatywa i samoorganizacja, umiejętności społeczne i międzykulturowe, odpowiedzialność i etos pracy, zdolność do przewodzenia).

Autorzy studium „Kompetencje przyszłości w czasach cyfrowej dysrupcji. Studium wyzwań dla Polski w perspektywie 2030 roku” wskazują na niedobór „kompetencji przyszłości” - w dużym stopniu cyfrowych, powiązanych z zarządczymi, globalnymi, kooperacyjnymi i komunikacyjnymi jako czynnik hamujący rozwój gospodarczy i społeczny kraju. **System edukacyjny – ich zdaniem – wciąż w dużym stopniu ukierunkowany jest na zdobywanie wiedzy i nie rozwija w wystarczający sposób kompetencji, które stają się kluczowe na rynku pracy**, np. kompetencji społecznych czy cyfrowych.³ Wg raportu Światowego Forum Ekonomicznego, badającego gotowość krajów na adaptację do rynku pracy jutra, gdzie jednym z kryteriów jest jakość edukacji (w 2020 r. badano aktualność programów nauczania, inwestycje w umiejętności potrzebne na przyszłym rynku pracy) Polska zajmuje miejsce znacznie poniżej średniej.⁴

Rozwój edukacji powinien być rozpatrywany z uwzględnieniem procesów globalnych. Autorzy opracowania *Jak będzie zmieniać się edukacja? Wyzwania dla polskiej szkoły i ucznia* zwracają uwagę, że zarówno dostęp do zagranicznych rynków pracy jak i rozwój rynku e-usług sprawiają, że **polscy uczniowie muszą być coraz bardziej przygotowani do aktywności osobistej i zawodowej w przestrzeni międzynarodowej** – realnej i wirtualnej. Rozwój kompetencji jest kluczowy, by nasz kraj mógł niwelować różnice w rozwoju cywilizacyjnym i konkurować na rynkach międzynarodowych. Jak sprawić by szkoła faktycznie wyposażała uczniów w wiedzę i umiejętności, które będą im potrzebne w nieistniejącym jeszcze świecie?⁵

Głównym celem rozwoju edukacji w Polsce jest podniesienie poziomu wykształcenia społeczeństwa przy jednoczesnym zapewnieniu wysokiej jakości kształcenia. **Podstawowe wyzwania stojące przed systemem edukacji to skuteczniejsze niż dotychczas wyrównywanie szans edukacyjnych, wdrożenie znacznie elastyczniejszego modelu kształcenia, lepiej dostosowanego do indywidualnych potrzeb i zdolności uczniów, nacisk na wysokie kompetencje cyfrowe czy podniesienie rangi nauczania języków obcych.**⁶

Oświata stoi przed dużymi wyzwaniami wymagającymi strategicznego podejścia, jednocześnie przyszłość naszego kraju zależy w dużej mierze od polityki oświatowej samorządów. Konieczność kształcenia z uwzględnieniem rozwoju kompetencji kluczowych stawia przed JST trudne zadanie organizacji i finansowania oświaty, które będą się przekładać na jakość edukacji stanowiącej o wizji miasta czy gminy. Pod tym względem **samorządowe strategie oświatowe mogą mieć istotny wpływ na zajmowane przez Polskę miejsce na coraz bardziej konkurencyjnym globalnym rynku**⁷.

2. Polityka oświatowa Miasta Opola a krajowe dokumenty strategiczne

Założenia polityki oświatowej do 2030 r. były analizowane pod kątem spójności z dokumentami strategicznymi na szczeblu krajowym. Pod uwagę wzięto opublikowane

³ Głomb K., Jakubowski M., Krawczyk A., Kulisiewicz T., Nowakowski Z., Złotnicki A., Gajderowicz T., (2019). Kompetencje przyszłości w czasach cyfrowej dysrupcji. Studium wyzwań dla Polski w perspektywie roku 2030. Stowarzyszenie Miasta w Internecie oraz Fundacja Naukowa Evidence Institute.

⁴ <https://www.prawo.pl/oswiata/innowacyjnosc-polskiej-szkoly-global-competitiveness-report-2020>.

⁵ W. Kołodziejczyk, M. Polak. Jak będzie zmieniać się edukacja? Wyzwania dla polskiej szkoły i ucznia. Instytut Obywatelski. Warszawa 2011.

⁶ <https://wszystkoconajwazniejsze.pl/prof-michal-kleiber-edukacja-nauka-kultura-klucze-do-przyszlosci/>.

⁷ <http://www.ore.edu.pl/dla-samorzadow/4390-strategie-polityka-edukacyjna>.

dotychczas dokumenty i raporty, takie jak przyjęty w 2013 r. raport „**Polska 2030. Wyzwania rozwojowe**”, który będąc kompleksowym dokumentem zawierającym diagnozę aktualnej sytuacji społeczno-ekonomicznej, identyfikuje główne wyzwania rozwojowe oraz formułuje kluczowe zadania i kierunki dla rozwoju społeczno-gospodarczego. **Za wzrost kapitału intelektualnego i postaw innowacyjnych odpowiada w dużej mierze rozwój edukacji podstawowej**, sprzyjający podniesieniu efektywności edukacyjnej. Istotnym warunkiem powodzenia na rynku pracy są kwalifikacje absolwentów szkół i ich gotowość na zmiany wymagające uczenia się przez całe życie, które początkuje dobrze zorganizowana edukacja przedszkolna i wczesnoszkolna. Wczesny etap edukacji powinien być zagwarantowany na najwyższym poziomie, aby nie zaprzepaścić możliwości edukacyjnych i rozwojowych dzieci. W Raporcie podkreśla się znaczenie rozwoju talentów, które nie stoi w sprzeczności z egalitarną funkcją oświaty. Raport rekomenduje:

- **wprowadzenie w większym stopniu mechanizmów konkurencji do systemu oświaty,**
  - **silniejsze powiązanie edukacji na wszystkich poziomach z sektorem gospodarki,**
  - **zmianę roli nauczyciela w procesie kształcenia** (nauczyciel jako autorytet i mentor dla ucznia i jako partner dla rodziców w wychowaniu i kształceniu dziecka),
- a także zapobieganie wykluczeniu społecznemu, rozwój edukacji kreatywnej, poprawę komunikacji i usług (cyfryzacja) oraz wzrost i wzmocnienie kapitału społecznego.

Dokument „Polska 2030”. Trzecia fala nowoczesności”, stanowiący wraz z pozostałymi dokumentami strategicznymi kompleksowy projekt cywilizacyjny do 2030 r., zakłada w tej perspektywie czasowej poprawę jakości życia Polaków, mierzoną m.in. wskaźnikami jakościowymi. Trzecia fala nowoczesności powinna bazować na innowacyjności, umożliwiając uzyskanie przewagi konkurencyjnej, przy wykorzystaniu narzędzi edukacji oraz przyspieszonego rozwoju Polski Cyfrowej.⁸

Strategia Rozwoju Kapitału Społecznego, z perspektywą do 2030 roku, stanowi odpowiedź na wyzwania stojące przed Polską w zakresie lepszego wykorzystania potencjału ludzkiego i zapewnienia spójności społecznej. Zgodnie z założeniami szkoła, ze względu na swoją powszechność, może pełnić nie tylko funkcje edukacyjne i wychowawcze, ale także może być instytucją zapewniającą większą spójność społeczną. Służyć temu powinna realizacja narzędzi, takich jak:

- 1) **Wzmocnienie funkcji socjalnej i wczesnointerwencyjnej szkoły** poprzez zwiększenie wsparcia nakierowanego na wyrównanie deficytów w dostępie do usług publicznych, które może oferować szkoła, oraz powrót do jej funkcji prewencyjnej, co pozwoli wykorzystać potencjał szkół jako miejsca, gdzie możliwa jest wczesna interwencja w zakresie problemów wychowawczych z dziećmi i młodzieżą, identyfikowanie przypadków dysfunkcji w rodzinie, w tym występowania zjawiska przemocy. Kluczowe jest tutaj podniesienie efektywności w zakresie rozpoznania indywidualnych potrzeb rozwojowych i edukacyjnych uczniów, a także udzielanie pomocy psychologiczno-pedagogicznej.
- 2) **Zwiększenie udziału dzieci i młodzieży niepełnosprawnych, na ile to możliwe ze względu na rodzaj niepełnosprawności, w szkolnictwie ogólnodostępnym**, tak aby mogły one wyrównywać jak najwcześniej swoje szanse edukacyjne, społeczne i zawodowe. Służyć temu będzie systematyczne wspomaganie przedszkoli, szkół i placówek ze strony instytucji do tego powołanych, takich jak poradnie psychologiczno-pedagogiczne czy ośrodki doskonalenia nauczycieli.

---

⁸ <http://polska2030.pl/dlugookresowa-strategia-rozwoju-kraju-polska-2030-trzecia-fala-nowoczesnosi/>

Krajowy Program Reform na rzecz realizacji strategii „Europa 2020”. Wśród przyjętych w 2019 r. przez Radę Ministrów działań koniecznych do osiągnięcia celów strategii Europa 2020 i realizacji zaleceń Rady Unii Europejskiej dla Polski z 2018 r., a także w odniesieniu do wyzwań określonych przez Komisję Europejską w sprawozdaniu krajowym Polska 2019, wskazano konieczność opracowania i wdrożenia rozwiązań legislacyjno-organizacyjnych oraz działań wdrożeniowych w zakresie edukacji włączającej o wysokiej jakości. Ma to umożliwić **podniesienie poziomu kształcenia uczniów ze specjalnymi potrzebami edukacyjnymi na wszystkich etapach kształcenia w celu jak najbardziej optymalnego przygotowania ich do wejścia na rynek pracy.** W ramach programu zakłada się bardziej adekwatne przygotowanie nauczycieli i personelu pomocniczego do codziennej pracy w środowisku edukacyjnym, zróżnicowanym pod względem potrzeb osób uczących się. W ten sposób rodziny uczniów ze specjalnymi potrzebami edukacyjnymi otrzymają wsparcie w ukierunkowaniu rozwoju dzieci i przygotowaniu ich do dorosłego życia. Edukacja włączająca przyniesie również korzyści emocjonalne, umożliwiające zacieśnianie więzi rodzinnych, a także korzyści ekonomiczne, związane z obniżeniem kosztów dojazdów dzieci i młodzieży do placówek edukacyjnych. W efekcie oczekiwana jest zmiana postaw społecznych wobec niepełnosprawności, sprzyjająca zwiększeniu integracji społecznej.

Krajowa Polityka Miejska 2023, przyjęta przez Radę Ministrów w 2015 r., jest narzędziem służącym realizacji celów strategicznych w odniesieniu do miast. Celem jest wzmocnienie zdolności miast i miejskich obszarów funkcjonalnych do tworzenia zrównoważonego rozwoju, miejsc pracy i poprawy jakości życia mieszkańców. Odnosi się do 10 głównych tematów, wśród których wymienia się między innymi partycypację społeczną. **Wyzwaniem stojącym przed polskimi miastami jest upowszechnianie partycypacji publicznej,** rozumianej jako udział mieszkańców w definiowaniu i rozwiązywaniu problemów lokalnych i podejmowaniu kluczowych decyzji dotyczących wspólnoty lokalnej. Zgodnie z założeniami dokumentu zarówno władze samorządowe, jak i mieszkańcy muszą być otwarci na uczenie się partycypacji. Taki **proces edukacyjny powinien rozwijać postawy sprzyjające umiejętności prowadzenia dialogu, wypracowywania rozwiązań i właściwego komunikowania się,** a także wiedzę jak planować i organizować działania z zakresu partycypacji publicznej. Należy dążyć do silniejszego zaakcentowania w procesie edukacji kwestii dotyczących wiedzy obywatelskiej poprzez szerszy dostęp do zagadnień związanych z organizacją samorządu terytorialnego, funkcjonowaniem i zarządzaniem miastami, a także wspieranie samorządności wśród młodzieży w celu kształtowania postaw sprzyjających obywatelskiej odpowiedzialności i budowaniu dialogu oraz rozwijaniu praktycznej wiedzy z partycypacji publicznej.

Zintegrowana Strategia Umiejętności 2030 (ZSU 2030), przyjęta przez Radę Ministrów w 2019 r., wyznacza główne priorytety i kierunki działań, stanowi ramy strategiczne polityki na rzecz rozwoju umiejętności niezbędnych do wzmocnienia kapitału społecznego, włączenia społecznego, wzrostu gospodarczego i osiągnięcia wysokiej jakości życia.⁹

Zachodzące współcześnie zmiany, wynikające z globalizacji, rozwoju technologii, starzejącego się społeczeństwa, wzrostu migracji, urbanizacji czy zielonej ekonomii, wyznaczają **zestaw umiejętności warunkujących funkcjonowanie w życiu społecznym i na rynku pracy.** Należą do nich przede wszystkim umiejętności przekrojowe, w tym umiejętności cyfrowe, gotowość do uczenia się, myślenie krytyczne, rozwiązywanie problemów, praca zespołowa, czy adaptacja do nowych warunków. Ich rosnące znaczenie wynika z globalnych trendów, powodujących zmiany w organizacji pracy i roli pracownika, szybką dezaktualizację posiadanych umiejętności i rosnące zapotrzebowanie na nowe, a także zwiększenie nacisku na umiejętności trudniej poddające się procesowi automatyzacji.

---

⁹ <https://efs.men.gov.pl/zintegrowana-strategia-umiejtnosci-2030-czesc-ogolna/>

Celem nadrzędnym ZSU 2030 jest tworzenie możliwości i warunków do rozwoju umiejętności niezbędnych do wzmocnienia kapitału społecznego, włączenia społecznego, wzrostu gospodarczego i osiągnięcia wysokiej jakości życia, w oparciu o sześć obszarów priorytetowych:

- **podnoszenie poziomu umiejętności kluczowych** u dzieci, młodzieży i osób dorosłych;
- **rozwijanie i upowszechnianie kultury uczenia się** nastawionej na aktywny i ciągły rozwój umiejętności;
- **zwiększenie udziału pracodawców** w rozwoju i lepszym wykorzystaniu umiejętności;
- **budowanie efektywnego systemu diagnozowania i informowania** o obecnym stanie i zapotrzebowaniu na umiejętności;
- **wypracowanie skutecznych i trwałych mechanizmów współpracy** i koordynacji międzyresortowej oraz międzysektorowej w zakresie rozwoju umiejętności;
- **wyrównywanie szans** w dostępie do rozwoju i możliwości wykorzystania umiejętności.

Konkurencyjność polskiej gospodarki wymaga inwestycji w nowoczesne kompetencje i rozwój kapitału intelektualnego. Podstawowym czynnikiem jest **wysoka jakość kształcenia, wychowania i opieki przyczyniająca się w przyszłości do aktywności zawodowej oraz umiejętności adaptacji do wymogów rynku pracy**. Istotne jest dostosowanie treści i procesu kształcenia do potrzeb zmieniającej się rzeczywistości, które umożliwi lepsze przygotowanie do podjęcia przyszłych ról społeczno – zawodowych.

Strategia na rzecz Osób z Niepełnosprawnościami 2021 - 2030 zakłada, że celem działań w obszarze Edukacji jest rozwijanie zdolności systemu edukacyjnego do odpowiadania na potrzeby osób uczących się z niepełnosprawnościami w sposób, który zapewni ich przygotowanie do samodzielnego funkcjonowania i włączenia w społeczeństwie. Do najważniejszych priorytetów będzie należało **rozwijanie włączającego systemu edukacji na wszystkich poziomach kształcenia** tak, by w coraz większym stopniu odpowiadał na zróżnicowane potrzeby dzieci i uczniów, uwarunkowane między innymi różnym poziomem sprawności czy stanem zdrowia, pochodzeniem etnicznym i kulturowym lub uzdolnieniami.

Celem jest **dążenie do zapewnienia możliwości wspólnej nauki jak najbliżej miejsca zamieszkania, w sposób zapewniający wszystkim dzieciom integralny rozwój, postępy w nabywaniu wiedzy i umiejętności, rozwijanie kompetencji kluczowych oraz włączenie społeczne**. Będzie się to wiązało z systematycznym likwidowaniem barier w zakresie dostępności w przedszkolach i szkołach oraz placówkach systemu oświaty, a także rozwijaniem kompetencji nauczycieli, specjalistów oraz kadr zarządzających w oświacie. Szczególnie **istotne jest zapewnienie odpowiedniego wsparcia nauczycielom w trakcie ich bieżącej pracy z uczniami** ze strony odpowiednio przygotowanych do tego kadr (m.in. pedagogów specjalnych, psychologów), asystentów uczniów, pomocy nauczyciela oraz współpraca z rodzicami.¹⁰

Edukacja włączająca o wysokiej jakości stanowi niezbędny element przygotowania młodych osób z niepełnosprawnościami do wejścia w dorosłe życie.

W tym zakresie Strategia zakłada między innymi następujące działania:

- Opracowanie rozwiązań legislacyjno-organizacyjnych ukierunkowanych na zapewnianie dostępności i podnoszenie jakości edukacji włączającej;
- Dostępność przedszkoli, szkół i placówek edukacyjnych;
- Przygotowanie kadr do wdrażania edukacji włączającej;
- Wsparcie systemu wspomagania przedszkoli i szkół ogólnodostępnych;

¹⁰ Uchwała nr 27 Rady Ministrów z dnia 16 lutego 2021 r. w sprawie przyjęcia dokumentu Strategia na rzecz Osób z Niepełnosprawnościami 2021–2030, Monitor Polski Dziennik Urzędowy Rzeczypospolitej Polskiej z dnia 25 lutego 2021 r., poz. 218

- Zapewnienie wsparcia dzieci i młodzieży z niepełnosprawnościami w rozwoju ich potencjału;
- Cyfryzacja szkół.

Dokument programowy „Edukacja dla Wszystkich”, przedstawiony w 2020 r. przez Ministerstwo Edukacji Narodowej do konsultacji, przewiduje szereg zmian i nowych rozwiązań w zakresie funkcjonowania oświaty w perspektywie najbliższego dziesięciolecia. Dokument opisuje model edukacji ukierunkowanej na wspieranie optymalnego rozwoju osób uczących się (dzieci, uczniów i dorosłych) oraz udzielanie pomocy podmiotom zaangażowanym w ten proces (rodzicom, nauczycielom, specjalistom). Stanowi on propozycję systemowej i wieloetapowej implementacji założeń edukacji włączającej, która ma zapewnić aktywny udział i uczestnictwo każdej osoby uczącej się w procesie uczenia się i nauczania, poprzez zwiększenie jego dostępności i stworzenie warunków umożliwiających postęp w indywidualnym rozwoju i osiąganiu zakładanych efektów kształcenia.

Celem jest **przygotowanie zmian prawnych oraz działań, które umożliwią rzeczywiste wdrożenie w codziennej praktyce szkół i przedszkoli założeń edukacji włączającej, rozumianej jako edukacja o wysokiej jakości dla wszystkich osób uczących się**. Edukacja ta ma umożliwić naukę w przedszkolach i szkołach najbliższych miejscu zamieszkania, w sposób zapewniający uczestnictwo w procesie kształcenia i życiu społecznym oraz postępy wszystkim uczącym się. Docelowo ukierunkowana jest na włączenie społeczne i jak najlepsze przygotowanie do samodzielności w życiu dorosłym.

Dokument zawiera ramy rozwiązań legislacyjno-organizacyjnych na rzecz wysokiej jakości edukacji włączającej dla wszystkich, proponując nowe akty prawne odnoszące się do dziecka i rodziny, powołanie nowych instytucji i utworzenie nowych stanowisk, a także kierunki zmian w funkcjonowaniu i finansowaniu oświaty.

Zgodnie z założeniami dokumentu **organy prowadzące będą uwzględniały potrzeby swoich jednostek oświatowych w zakresie poprawy dostępności w swoich strategiach rozwoju**.

Wszystkie wymienione powyżej dokumenty, zawierające kluczowe informacje na temat najważniejszych trendów rozwojowych, stanowią punkt odniesienia do zidentyfikowania wyzwań i uwarunkowań dla polityki oświatowej, określenia jej celów i sformułowania kierunków działań niezbędnych do realizacji, a także określenia sposobu ich osiągnięcia w perspektywie do 2030 r.

3. Polityka oświatowa a dokumenty programowe Miasta Opola

W dążeniu do zaspokojenia różnorodnych potrzeb mieszkańców **Opole prowadzi wielokierunkowe działania, realizowane w oparciu o przyjęte programy rozwojowe, odnoszące się do sfery społecznej i infrastrukturalnej**. Cele i działania, określone w miejskich dokumentach programowych, były analizowane pod kątem zadań oświatowych. Z perspektywy problematyki oświatowej najistotniejsze programy to:

1) Program Opolska Rodzina na lata 2019 - 2029 obejmuje pakiet działań prorodzinnych, skierowanych do opolskich rodzin, osób niepełnosprawnych i seniorów. Jego celem jest promowanie wartości rodzinnych w społeczności lokalnej oraz kształtowanie wśród mieszkańców właściwych postaw i zachowań, sprzyjających integracji społecznej. Zadaniem Programu jest wyznaczenie przyszłościowych kierunków działań prorodzinnych, prosenioralnych oraz na rzecz osób niepełnosprawnych. Wsparcie dla tych grup stanowi priorytetowe zadanie i wymaga podjęcia wieloaspektowych działań. Program ma przyczynić się do wspierania rodziny w wypełnianiu podstawowych funkcji, tworzenia odpowiednich warunków do życia i rozwoju dziecka oraz samodzielnego, godnego i aktywnego życia seniorów i osób niepełnosprawnych. **Jednym z celów jest**

zwiększenie szans rozwojowych dzieci i młodzieży z rodzin wielodzietnych. Istotne dla oświaty zadania wiążą się z kreowaniem przyjaznych warunków dla życia i rozwoju rodzin poprzez **świadome kształtowanie infrastruktury społecznej Opola, obejmujące między innymi rozwój placówek oświatowych.**

2) Miejski Program Działań na Rzecz Osób Niepełnosprawnych w Mieście Opolu na lata 2021–2025 jest dokumentem służącym realizacji polityki społecznej, ukierunkowanym na pomoc osobom z niepełnosprawnościami doświadczającym ograniczeń w samodzielnym funkcjonowaniu i pełnieniu ról społecznych. Podejmowane działania będą nastawione na wzrost aktywności osób niepełnosprawnych w życiu społecznym i zawodowym, a także na przeciwdziałanie ich dyskryminacji i wykluczeniu społecznemu.

Program skierowany jest do niepełnosprawnych mieszkańców Opola i ich rodzin oraz do instytucji i organizacji zajmujących się problematyką niepełnosprawności. Adresowany jest również do dzieci i młodzieży z niepełnosprawnością. W odniesieniu do tej grupy beneficjentów celem jest **wyrównywanie szans w dostępie do nauki** a planowane do realizacji zadania to:

- a) **zapewnienie kształcenia zgodnie z indywidualnymi potrzebami rozwojowymi i edukacyjnymi** dzieci i młodzieży z niepełnosprawnością poprzez umożliwienie nauki w dostępnym zakresie;
- b) **dostosowanie oferty kształcenia integracyjnego oraz edukacji włączającej do potrzeb** dzieci i młodzieży z niepełnosprawnością;
- c) **zapewnienie korzystania ze specjalnych form pracy dydaktycznej, z pomocy psychologiczno-pedagogicznej** oraz ze specjalistycznej pomocy i opieki;
- d) **zapewnienie warunków do rozwoju osobowościowego** dzieci i młodzieży z niepełnosprawnością;
- e) dostosowanie warunków edukacji do potrzeb osób z niepełnosprawnością poprzez **usuwanie barier architektonicznych i transportowych**;
- f) **doposażenie szkół realizujących kształcenie specjalne w sprzęt i urządzenia do nauki oraz rehabilitacji** na miarę potrzeb i oczekiwań osób niepełnosprawnych i ich opiekunów;
- g) **zapewnienie oferty doskonalenia zawodowego dla kadry pedagogicznej** pracującej z uczniami niepełnosprawnymi oraz wsparcia w zakresie wdrażania specjalnych form pracy z dziećmi z niepełnosprawnością.

3) Program ochrony środowiska dla Miasta Opola na lata 2018 – 2021 ma na celu realizację polityki ochrony środowiska na podstawie strategii rozwoju Opola oraz innych programów i dokumentów programowych. Ma stanowić źródło wiedzy, inspiracji i motywacji dla mieszkańców i władz miasta, jednostek im podległych, instytucji publicznych, organizacji pozarządowych oraz podmiotów prywatnych do wspólnego działania na rzecz poprawy stanu środowiska, bezpieczeństwa ekologicznego oraz zrównoważonego rozwoju Opola na zasadach partycypacji społecznej. Realizacja wyznaczonych celów i wdrażanie zaplanowanych działań będą miały istotne znaczenie dla jakości życia mieszkańców. **Ważnym z punktu widzenia oświaty zagadnieniem są działania edukacyjne, ujęte pod nazwą edukacji ekologicznej.** Tematyka działań edukacyjnych jest bardzo różnorodna i dotyczy wszystkich obszarów działania Programu. Jest to edukacja i kształtowanie właściwych postaw społecznych w zakresie lub na rzecz:

- a) poprawy jakości powietrza (Klimat i jakość powietrza),
- b) ochrony przyrody i zrównoważonego rozwoju (Zasoby przyrodnicze),

- c) prawidłowego gospodarowania odpadami komunalnymi (Gospodarka odpadami i zapobieganie powstawaniu odpadów),
- d) nadzwyczajnych zagrożeń środowiska (Zagrożenie awariami i nadzwyczajne zagrożenia środowiska).

4) Plan gospodarki niskoemisyjnej dla Miasta Opola jest dokumentem strategicznym wyznaczającym cele i kierunki działań w zakresie poprawy efektywności energetycznej, ograniczenia emisji gazów cieplarnianych, zwiększenia udziału energii pochodzącej ze źródeł odnawialnych (OZE) oraz poprawy jakości powietrza na terenie Opola. Wśród celów szczegółowych, istotnych dla oświaty, wymieniono kształtowanie świadomości społecznej w zakresie korzyści płynących z gospodarki niskoemisyjnej, zagrożeń związanych z zanieczyszczeniem powietrza oraz skutków zmian klimatu. **Istotnym celem jest poprawa efektywności energetycznej obiektów miejskich. Do najważniejszych zadań w tym zakresie należy termomodernizacja budynków służąca ograniczeniu zapotrzebowania na energię ciepłą i elektryczną.** Dotyczy to zarówno termomodernizacji kompleksowej (głębokiej) jak również częściowej, tj. docieplenia ścian, wymiany stolarki okiennej, wymiany oświetlenia na energooszczędne, modernizacji instalacji centralnego ogrzewania. Program ma istotne znaczenie z uwagi na rozbudowaną infrastrukturę oświatową liczącą ponad 100 miejskich obiektów o zróżnicowanym stanie technicznym.

4. Polityka oświatowa a Strategia Rozwoju Opola do 2030 r.

Zgodnie ze Strategią Rozwoju do 2030 r. Opole jest ważnym ośrodkiem edukacyjnym, w którym kształcą się, pod opieką blisko trzech tysięcy nauczycieli, ponad dwadzieścia tysięcy uczniów w stu obiektach oświatowych. **Kształcenie przyszłych pokoleń jest jednym z priorytetów polityki rozwojowej miasta.** Dobrze zorganizowana i zarządzana opolska oświata, na co składa się właściwa wizja, efektywne wydatkowanie środków oraz tworzenie systemu zapewniania jakości, ma wiele atutów wyróżniających ją na tle dużych miast.¹¹ Mądra polityka edukacyjna i wsparcie dla oświaty przynoszą efekty w postaci utrzymującej się od wielu lat wysokiej pozycji w krajowych rankingach szkół, bardzo dobrych wyników egzaminów zewnętrznych czy wyróżniającego poziomu wykorzystania środków unijnych na edukację.

Zamierzeniem i ambicją władz Miasta jest nie tylko utrzymanie dobrego poziomu oświaty, ale także stałe podnoszenie jej jakości, o której stanowią również inne komponenty poza mierzalnymi efektami kształcenia. Wysoki poziom edukacji to istotny czynnik wspierający rozwój Opola jako miasta akademickiego, a współpraca szkół z opolskimi uczelniami wyższymi pozwala na osiąganie coraz lepszych efektów.

Dziesięciolecie to długi a zarazem krótki okres w ustalaniu celów strategicznych. Nie jest łatwo planować rzeczywistość oświatową na tyle lat, gdy wziąć pod uwagę obecną dynamikę i tempo rozwoju oraz zachodzących zmian. Z tego względu istotne staje się **odniesienie do kluczowych kwestii i obszarów aktywności, jakie stawia przed opolską oświatą Strategia Rozwoju Opola do 2030 r.,** a które są następujące:¹²

- 1) **Wszechstronna opieka nad uczniem i nauczycielem** – „Coraz więcej dzieci wymaga profesjonalnego, indywidualnego wsparcia, nie tylko ze względu na różnego rodzaju niepełnosprawności, deficyty czy zaburzenia. Zdecydowanego wsparcia wymagać będzie również proces odkrywania i rozwoju talentów.” – zapisano w Strategii Rozwoju Opola. Wsparcia w realizacji tych zadań wymagają także nauczyciele i rodzice,

¹¹ <http://www.evidin.pl/ranking-samorzadow/ranking-2020/>

¹² <https://www.opole.pl/dla-mieszkanca/strategia-rozwoju-opola-do-2030-roku>

- dlatego Opole stawia na podejmowanie wielokierunkowych, systemowych działań, między innymi w oparciu o nowo utworzone Miejskie Centrum Wspomagania Edukacji.
- 2) **Wspieranie rozwoju kompetencji kluczowych uczniów** – Kompetencje matematyczne warunkujące logiczne myślenie i umiejętność rozwiązywania problemów z różnych dziedzin, biegłość w zakresie naukowo-technicznym i informatycznym, sprawność językowa niezbędna w globalnej komunikacji czy duch przedsiębiorczości – te i pozostałe kompetencje jutra będą rozwijane w procesie edukacji dzieci i młodzieży. W pierwszej kolejności jednak wsparcia wymagają nauczyciele, by transmisja wiedzy i umiejętności była jakościowo najlepsza. Zapisano w Strategii, że „podnoszenie kwalifikacji nauczycieli w rozwijaniu kompetencji społecznych uczniów w procesie edukacyjnym jest równie ważne”, dlatego będzie ono istotnym celem planowanych działań.
  - 3) **Kształcenie odpowiednią na bieżące i przyszłe oczekiwania rynku pracy** – Opole stawia na połączenie kształcenia z potrzebami rynku pracy, a tam gdzie to możliwe na dualny system kształcenia zawodowego, angażujący w ten proces również lokalny biznes. Planowane jest wzmocnienie preorientacji i doradztwa zawodowego w szkołach na wszystkich etapach edukacyjnych. Istotne jest wprowadzenie realiów obowiązujących na rynku pracy do szkół, by ich absolwenci byli bardziej świadomi wymagań warunkujących funkcjonowanie w życiu zawodowym.
  - 4) **Partnerska współpraca z uczelniami i społecznością akademicką** – „Studenci do szkół, uczniowie na uczelnie” – hasło oddaje kierunek, w którym należy pójść, by wspomagać oświatę przez środowisko akademickie. Jest to możliwe poprzez udostępnienie uczniom wykładów i zajęć, a także umożliwienie im korzystania z naukowej infrastruktury opolskich uczelni. Natomiast zaproszenie studentów na praktyki oraz zatrudnianie ich w szkołach otworzy dodatkowe perspektywy zawodowe i podniesie kompetencje absolwentów różnych kierunków studiów.
  - 5) **Komfort uczenia się i nauczania** – Opole jest miejscem edukacji, do którego zaprasza młodzież z całego regionu. Dla wszystkich uczniów tworzone są coraz lepsze warunki. Miasto zamierza systematycznie rozwijać i unowocześniać bazę dydaktyczną miejskich jednostek oświatowych. Zadba o wyposażenie szkół w nowoczesne pracownie w zakresie technologii informacyjno-komunikacyjnych. Powstaną nowe możliwości uprawiania dyscyplin sportowych w bezpiecznych warunkach. „Ustalenie standardów technicznych (baza) i technologicznych (wyposażenie) dla wszystkich placówek oraz ich planowa realizacja będą bardzo ważne.”

Zarówno sama **Strategia Rozwoju Opola do 2030 r. jak i wymienione wcześniej dokumenty programowe były bardzo istotne i pomocne w ustaleniu celów i planowanych działań w zakresie polityki oświatowej Miasta Opola do 2030 r.**

II. POLITYKA OŚWIATOWA MIASTA OPOŁA NA LATA 2021 – 2030

1. Charakterystyka prac nad dokumentem

W opracowaniu polityki oświatowej brali udział przedstawiciele środowisk bezpośrednio związanych z opolską oświatą. Do współpracy zaproszono wszystkich dyrektorów jednostek oświatowych prowadzonych przez Miasto Opole, przedstawicieli środowiska akademickiego, a także młodzież zaangażowaną w samorządność uczniowską.

W grudniu 2019 r. odbyło się seminarium szkoleniowe dla dyrektorów przedszkoli, szkół i placówek oświatowych, którego celem była **praca warsztatowa nad przygotowaniem propozycji działań, w oparciu o rekomendacje wynikające z nowej strategii rozwoju Opola** (kluczowe obszary aktywności dla oświaty), a wypracowane przez kadrę zarządzającą propozycje określiły potrzeby i wyzwania stojące przed opolską oświatą.

Także w grudniu 2019 r. została zorganizowana, pod okiem moderatorów i liderów młodzieżowych, **praca warsztatowa przedstawicieli szkolnych samorządów uczniowskich nad propozycjami działań do polityki oświatowej**, ważnymi z punktu widzenia młodzieży. Ich postulaty w większości dotyczyły poprawy funkcjonowania szkół, zarówno samej organizacji kształcenia, wychowania i opieki, obejmującej wszechstronne oddziaływanie, pomoc psychologiczno – pedagogiczną, opiekę medyczną i pomoc socjalną dla uczniów, jak również warunków technicznych i wyposażenia zapewniających przyjazny pobyt w szkole, a także funkcjonowania kadry pedagogicznej i jej odpowiedniego przygotowania do pracy z uczniem.

Rekomendacje wynikające ze strategii Rozwoju Opola do 2030 r., w powiązaniu z analizą krajowych dokumentów strategicznych, programów rozwojowych na poziomie lokalnym, a także propozycje działań wypracowane przez środowisko oświatowe, z jednoczesnym uwzględnieniem przewidywanych zmian oraz wyzwań stojących przed edukacją, posłużyły do określenia katalogu perspektywicznych działań do zrealizowania w najbliższym dziesięcioleciu.

W Strategii Rozwoju Opola do 2030 r., w ramach trzech celów strategicznych (miasto znaczące w przestrzeni krajowej, miasto zielone i miasto obywatelskie), wskazano czternaście czynników, które stanowią o sukcesie rozwojowym naszego miasta. **Uznając jako czynnik sukcesu „Opole - ośrodek naukowy”, wskazano możliwe do zagospodarowania przestrzenie w postaci pięciu obszarów aktywności**, którymi są: wszechstronna opieka nad uczniem i nauczycielem, kształcenie odpowiedzią na bieżące i przyszłe oczekiwania rynku pracy, wspieranie rozwoju kompetencji kluczowych uczniów, partnerska współpraca z uczelniami i społecznością akademicką, baza dydaktyczna w miejskich jednostkach oświatowych.

Te pięć obszarów aktywności postanowiliśmy uznać za najważniejsze, priorytetowe cele dla opolskiej oświaty na najbliższe dziesięciolecie. Chcemy je ponadto uzupełnić o dwa dodatkowe cele: szósty cel odpowiadający potrzebom miasta obywatelskiego oraz siódmy ukierunkowany na wykorzystanie Data Science w edukacji.

Siedem celów strategicznych dla opolskiej oświaty w perspektywie do 2030 r.:

- 1) Wszechstronna opieka nad uczniem i nauczycielem.**
- 2) Wspieranie rozwoju kompetencji kluczowych uczniów.**
- 3) Kształcenie dla bieżących i przyszłych potrzeb rynku pracy.**
- 4) Partnerska współpraca ze środowiskiem akademickim.**
- 5) Komfort uczenia się i nauczania (baza oświatowa).**
- 6) Rozwiązania SMART w edukacji – społeczny wymiar inteligentnego miasta.**
- 7) Data Science w edukacji.**

2. Cele strategiczne, cele operacyjne i planowane działania

Polityka oświatowa ma służyć zapewnieniu warunków do tworzenia wysokiej jakości edukacji w szkołach prowadzonych przez Miasto Opole. Cele strategiczne uwzględniają wypracowaną wizję oświaty. W wyniku wspólnych uzgodnień uznano bowiem, że zasadniczym celem polityki oświatowej Opola jest dbałość o jakościowy rozwój edukacji w mieście, zarówno w wymiarze ogólnym, odnoszącym się całościowo do miejskiej sieci szkolnej, jak również w wymiarze jednostkowym, dotyczącym każdej ze szkół czy placówek oświatowych. Zgodnie z wypracowaną przez środowisko oświatowe wizją wszystkie szkoły (i przedszkola) winny być:

- 1) dostępne dla wszystkich dzieci i młodzieży,
- 2) nastawione na wszechstronny rozwój każdego dziecka,
- 3) ukierunkowane na rozwój kompetencji jutra,
- 4) o wysokim poziomie kształcenia, opieki i wychowania,
- 5) funkcjonujące w dobrych warunkach i nowocześnie wyposażone,
- 6) efektywnie zarządzane.

Dla każdego z siedmiu celów strategicznych (1.Wszechstronna opieka nad uczniem i nauczycielem; 2.Wspieranie rozwoju kompetencji kluczowych uczniów; 3.Kształcenie dla bieżących i przyszłych potrzeb rynku pracy; 4.Partnerska współpraca ze środowiskiem akademickim; 5.Komfort uczenia się i nauczania - baza oświatowa; 6.Rozwiązania SMART w edukacji – społeczny wymiar inteligentnego miasta; 7.Data Science w edukacji.) **określono cele operacyjne** (w ilości od 4 do 7), **w ramach których zostały zaplanowane działania niezbędne do realizacji wszystkich zamierzeń.**

1) Wszechstronna opieka nad uczniem i nauczycielem

Zgodnie z założeniami programowymi MEN zróżnicowanie potrzeb edukacyjnych uczniów jest zjawiskiem naturalnym, stanowi wyzwanie dla systemu edukacji a zarazem jego kapitał. Celem jest **tworzenie przyjaznego środowiska uczenia się, które będzie sprzyjać indywidualnemu rozwojowi i postępom każdego ucznia w osiągnięciu efektów kształcenia**, z uwzględnieniem relacji społecznych i troski o wspólne dobro. Proponowane rozwiązania stanowią kompleksowe spojrzenie na funkcjonowanie systemu edukacji na jego różnych poziomach i etapach – od wczesnego dzieciństwa po wejście absolwenta na rynek pracy.

Wysoka jakość kształcenia uwarunkowana jest dostępnością procesu nauczania - uczenia się dla wszystkich osób. Uczniowie, będąc w centrum tego procesu, otrzymują spersonalizowane wsparcie. Jednocześnie zmieniające się potrzeby uczniów powodują, że formy i zakres tego wsparcia wymagają bieżącego modyfikowania. Obecnie, w okresie pandemii, jak również bezpośrednio po jej wygaśnięciu, priorytetowe dla systemu edukacji powinny być działania wychowawcze, profilaktyczne i pomocowe na rzecz wsparcia psychicznego dzieci i młodzieży szkolnej.

Zakłada się, że **szkoły powinny dysponować odpowiednimi zasobami umożliwiającymi działania profilaktyczne i elastyczną organizację wsparcia dla każdego ucznia, w toku bieżącej pracy.** Zapewnienie dostępności procesu uczenia się - nauczania we wszystkich wymiarach (fizyczny, społeczny i pedagogiczny) ma być stałym elementem rozwoju przedszkoli i szkół, by mogły one dysponować zarówno zasobami jak i kompetencjami umożliwiającymi każdemu dziecku/uczniowi odniesienie sukcesu.

Zróżnicowanie potrzeb osób uczących się wymaga odpowiedniego przygotowania nauczycieli, by posiadali właściwe kompetencje do zaspokojenia różnorodnych potrzeb uczniów. Oferta doskonalenia zawodowego powinna uwzględniać założenia wysokiej jakości

edukacji dla wszystkich, a także jej realizację w praktyce, a **placówki doskonalenia nauczycieli, wspierane przez uczelnie, mają odpowiadać za transfer aktualnej wiedzy z zakresu pedagogiki i psychologii do praktyki edukacyjnej.** Przewiduje się, że możliwości doskonalenia oraz rozwoju zawodowego kadr zostaną uzupełnione o superwizje. Ważne stają się również lokalne sieci współpracy i samokształcenia dla nauczycieli, specjalistów, kadry zarządzającej i pracowników niepedagogicznych.

Wszechstronna opieka nad uczniem i nauczycielem otwiera cały katalog potrzeb. Analiza, przeprowadzona przez zespoły pracujące nad polityką oświatową Miasta Opola 2021 - 2030, pokazała, że w tym zakresie istnieje wiele obszarów wymagających modyfikacji lub zmiany. **Najistotniejszym elementem w tym procesie jest nauczyciel oraz jego kompetencje do nauczania i wychowania** w erze informacji, a także jego postawy i wartości (wspieranie, wspomaganie, doskonalenie).

Bardzo istotne jest także **zapewnienie wysokiej jakości kadry zarządzającej opolską oświatą** poprzez odpowiedni dobór osób na stanowisko dyrektora przedszkola, szkoły i placówki oświatowej i inne stanowiska kierownicze, a także dbałość o jej stały rozwój, z uwzględnieniem motywacyjnego systemu wynagradzania, awansowania oraz doskonalenia zawodowego, służący wysokiej jakości zarządzania, kreatywności i innowacyjności, a przede wszystkim odpowiedzialności za właściwą realizację zadań edukacyjnych.

Lp.	Cele operacyjne (szczegółowe)	Planowane działania
1.	Przedszkole dla każdego dziecka	<p>Dostosowywanie liczby miejsc w przedszkolach do istniejących potrzeb dla zapewnienia optymalnych warunków edukacji przedszkolnej wszystkim dzieciom w wieku 3-6 lat.</p> <p>Organizowanie na bazie istniejących przedszkoli wczesnego wspomaganie rozwoju dzieci niepełnosprawnych oraz ich rodzin od chwili stwierdzenia u dziecka niepełnosprawności do rozpoczęcia nauki w szkole.</p> <p>Wzbogacanie oferty przedszkoli o dodatkowe zajęcia wspomagające rozwój poznawczy, emocjonalny i społeczny dzieci.</p> <p>Koordynowanie działań w zakresie organizacji pomocy psychologiczno-pedagogicznej w przedszkolach (przez MCWE).</p>
2.	Szkoła dla wszystkich – Indywidualizacja pracy z uczniem ze specjalnymi potrzebami edukacyjnymi (SPE)	<p>Stworzenie centrum monitorowania i wspierania edukacji włączającej wraz ze specjalistycznym wsparciem psychiatryczno-neurologicznym (na bazie MCWE).</p> <p>Koordynowanie działań w zakresie organizacji pomocy psychologiczno-pedagogicznej w szkołach (przez MCWE).</p> <p>Tworzenie gabinetów wsparcia edukacyjnego dla dzieci w zakresie wczesnej interwencji i terapii dla dzieci z SPE.</p> <p>Utworzenie mobilnego gabinetu psychologiczno-pedagogicznego, terapeutycznego i wsparcia edukacyjnego (na bazie MCWE).</p> <p>Utworzenie gabinetów wsparcia edukacyjnego uczniów zdolnych, interwencji kryzysowej, terapii, profilaktyki dla uczniów starszych.</p>

		Doskonalenie organizacji pomocy psychologicznej dla uczniów i profilaktyki zagrożeń w zakresie problemów (lęki, depresje, zaburzenie relacji rówieśniczych).
		Organizowanie i promowanie wolontariatu uczniów starszych na rzecz pomocy w nauce uczniom młodszym na poziomie międzyszkolnym.
3.	Wspieramy rozwój uzdolnionych uczniów	Tworzenie i rozwijanie w szkołach warunków do efektywnego kształcenia młodzieży uzdolnionej (koła zainteresowań, opieka naukowa i promowanie osiągnięć).
		Realizacja miejskiego programu wspierania edukacji uczniów uzdolnionych uczęszczających do szkół w Opolu.
		Stworzenie centrum wsparcia edukacyjnego dla dzieci zdolnych i uczniów uzdolnionych (na bazie MCWE).
		Tworzenie międzyszkolnej bazy dla rozwoju pasji i zainteresowań dzieci, uczniów i nauczycieli - np. baza materialna (lokal, sprzęt) i wiedza nauczycieli pasjonatów.
		Stworzenie portalu/strony internetowej informującej o ciekawych przedsięwzięciach w szkołach i placówkach oświatowych, adresowanych do młodzieży szkolnej.
		Obejmowanie zdolnej młodzieży patronatem opolskich uczelni w celu rozwijania zainteresowań badawczych: udział w kołach naukowych, projektach studenckich, eksperymentach naukowych, organizowanie konkursów.
		Stwarzanie dla najzdolniejszych uczniów możliwości udziału w międzynarodowych projektach i konkursach (w ramach udziału Opola w programach i projektach krajowych i międzynarodowych oraz współpracy z miastami partnerskimi).
		Rozwijanie form pracy z osobami uzdolnionymi w różnych dziedzinach poprzez realizację programów edukacyjnych wspierających rozwój zainteresowań i uzdolnień dzieci i młodzieży szkolnej.
		Opracowanie spójnego dla miasta systemu szkolenia sportowego dla dzieci i młodzieży szkolnej (w preferowanych dyscyplinach) w oparciu o oświatowe i miejskie obiekty sportowo – rekreacyjne.
		Podnoszenie wiedzy nauczycieli w aspekcie najnowszych koncepcji naukowych dotyczących szczególnych uzdolnień uczniów i pracy z nimi.
4.	Dzieci i młodzież ze specjalnymi potrzebami edukacyjnymi (SPE) w edukacji włączającej i specjalnej	Dostosowywanie liczby oddziałów integracyjnych i specjalnych w przedszkolach i szkołach do potrzeb dzieci i młodzieży z niepełnosprawnością.
		Tworzenie optymalnych warunków dla uczniów objętych kształceniem specjalnym w edukacji włączającej (zaplecze socjalne, strefy relaksu, wyciszenie sal, pomoce dydaktyczne i sprzęt dostosowane do potrzeb uczniów niepełnosprawnych).
		Zapewnienie systemowego wsparcia dla dzieci z trudnościami adaptacyjnymi, depresją i problemami z uzależnieniem, a także z zaburzeniami ze spektrum

		<p>autyzmu i zagrożonych niedostosowaniem społecznym.</p> <p>Utworzenie centrum edukacyjno – terapeutycznego z ośrodkiem rewalidacyjno-wychowawczym dla dzieci i młodzieży z niepełnosprawnością intelektualną w stopniu głębokim oraz niepełnosprawnościami sprzężonymi.</p>
5.	Pomoc, opieka socjalna i zdrowotna oraz profilaktyka	<p>Rozwijanie działań wychowawczych, profilaktycznych i pomocowych na rzecz wsparcia psychicznego dzieci i młodzieży zarówno w okresie pandemii oraz bezpośrednio po jej wygaśnięciu.</p> <p>Rozwijanie i doskonalenie istniejącego systemu pomocy materialnej dla najbardziej potrzebujących dzieci (dożywianie, wyposażenie w niezbędne pomoce do nauki i odzież, wypoczynek).</p> <p>Wdrażanie i rozwijanie możliwości stosowania ulg w dostępie do instytucji kultury pozwalających na udział uczniów w wydarzeniach artystycznych związanych z realizacją programu nauczania.</p> <p>Wdrażanie i doskonalenie rozwiązań umożliwiających korzystanie przez uczniów z bezpłatnej komunikacji miejskiej na dojazd do pozaszkolnych miejsc edukacji: instytucji kultury, sportu i rekreacji.</p> <p>Doskonalenie współpracy placówek oświatowych z instytucjami pomocy społecznej, działającymi na rzecz rodziny, w zakresie diagnozowania potrzeb dziecka i koordynowania działań wobec rodzin potrzebujących wsparcia.</p> <p>Doskonalenie współpracy międzysektorowej na rzecz zaspokajania potrzeb rozwojowych dzieci: poradnia – szkoła – rodzic – placówki służby zdrowia – instytucje pomocy społecznej – sąd rodzinny.</p> <p>Opracowywanie i udostępnianie rodzicom poradników z zakresu wychowawczej funkcji rodziny, pomocy psychologiczno – pedagogicznej, zaspokajania potrzeb rozwojowych dziecka i rozpoznawania zagrożeń (przez MCWE).</p> <p>Rozwijanie oferty opiekuńczo - wychowawczej dla uczniów w ramach opieki świetlicowej i organizacji wypoczynku zimowego i letniego (dla uczniów pozostających w mieście).</p> <p>Rozwijanie działań z zakresu profilaktyki zdrowia, z uwzględnieniem ochrony przed zachorowaniami, w tym groźby epidemii.</p> <p>Poszerzenie opieki pielęgniarskiej, a także zapewnienie minimum opieki lekarskiej w szkołach i przedszkolach.</p> <p>Podejmowanie działań na rzecz poszerzenia zakresu opieki stomatologicznej w szkołach oraz profilaktyki stomatologicznej w przedszkolach.</p> <p>Wspieranie szkół i przedszkoli w realizacji inicjatyw mających na celu promowanie zdrowego stylu życia, edukację prozdrowotną oraz zapobieganie zjawiskom patologii wśród dzieci i młodzieży szkolnej.</p>
6.	Nauczyciel w szkole i poza szkołą	<p>Rozszerzenie i wzbogacenie oferty doskonalenia zawodowego nauczycieli w zakresie edukacji włączającej i indywidualizacji procesu kształcenia.</p>

		Zapewnienie kompleksowego doskonalenia zawodowego nauczycieli w zakresie pracy z dzieckiem o specjalnych potrzebach edukacyjnych.
		Opracowanie i wdrożenie programu doskonalenia nauczycieli w trakcie stażu na stopień nauczyciela mianowanego w celu podnoszenia jakości praktycznego przygotowania do zawodu nauczycieli przystępujących do awansu zawodowego.
		Rozwijanie systemu superwizyjnego wsparcia psychologów, pedagogów i wychowawców na rzecz kierowania działań wychowawczych, profilaktycznych i terapeutycznych.
		Prowadzenie sieci współpracy i samodoskonalenia dla nauczycieli różnych przedmiotów na wszystkich etapach kształcenia dla zapewnienia wysokiej jakości procesu nauczania.
		Doskonalenie systemu doradztwa metodycznego dla nauczycieli, podejmowanie działań na rzecz podnoszenia jego jakości, w tym rozwój doradztwa przywarsztatowego w formie Szkoły Ćwiczeń.
		Prowadzenie działań na rzecz podnoszenia prestiżu zawodu nauczyciela w formie upublicznionej prezentacji dokonań i osiągnięć oraz nagród i wyróżnień uzyskiwanych przez nauczycieli w Opolu.
		Sukcesywna poprawa komfortu pracy nauczycieli (zaplecze socjalne, pokój nauczycielski, stanowiska pracy własnej, dostęp do sprzętu IT, strefa relaksu).
		Aktywizacja, w ramach Klubu Twórczego Nauczyciela, czynnych i emerytowanych nauczycieli w zakresie dzielenia się wiedzą i doświadczeniem w ramach doskonalenia nauczycieli i realizacji projektów edukacyjnych.
		Organizowanie sesji rozwojowych dla nauczycieli: doskonalenie umiejętności interpersonalnych, budowanie autorytetu, efektywna komunikacja, motywowanie uczniów, postępowanie w sytuacjach trudnych i konfliktowych, radzenie sobie ze stresem oraz przeciwdziałanie wypaleniu zawodowemu.
		Rozwijanie oferty doskonalenia nauczycieli w zakresie nauczania zdalnego: efektywny przekaz nauczanych treści, dobór metod pracy, motywowanie uczniów do nauki zdalnej, wypracowywanie metod i narzędzi oceniania uczniów.
7.	Sprawne i skuteczne zarządzanie oświatą gwarancją stałego rozwoju	Stwarzanie uwarunkowań do autonomicznych i nowatorskich działań dyrektorów oraz nauczycieli pozwalających na skoncentrowanie się na potrzebach i rozwoju dziecka, a nie na wynikach i statystykach.
		Podnoszenie kompetencji kadry kierowniczej w zakresie przywództwa edukacyjnego: zarządzanie strategiczne w kontekście społecznym, prawnym i ekonomicznym, zarządzanie ludźmi i procesem uczenia się, a także w odniesieniu do polityki oświatowej (dyrektor jako lider w środowisku).
		Podnoszenie kompetencji dyrektorów jednostek oświatowych w zakresie zarządzania własnym rozwojem zawodowym.

2) Wspieranie rozwoju kompetencji kluczowych uczniów

Kompetencje kluczowe zawierają w sobie również te nazywane kompetencjami jutra. Wraz z rewolucją technologiczną wiele zawodów stanie się przestarzałych, a nowe będą wymagały innych kompetencji. Automatyzacja i cyfryzacja oraz ich konsekwencje społeczno - gospodarcze mogą w nadchodzących latach znacząco zmienić definicję pracy i przyczynić się do zniknięcia z rynku pracy wielu zawodów, zastępując je pracą maszyn (sztuczna inteligencja). **W przyszłości znaczenia nabiorą umiejętności odróżniające pracę człowieka od działania systemów informatycznych.** Według ekspertów Światowego Forum Ekonomicznego są to: zarządzanie ludźmi, zdolności negocjacyjne, inteligencja emocjonalna, współpraca z innymi, elastyczność poznawcza, rozwiązywanie złożonych problemów i krytyczne myślenie.

Obok stojących przed edukacją cywilizacyjnych wyzwań rozwojowych pojawiły się obecnie **nowe wyzwania, spowodowane pandemią Covid-19, która w krótkim czasie zmieniła diametralnie szkolną rzeczywistość: metody nauczania, sposoby kontaktowania się z uczniami i rodzicami czy zarządzanie jednostkami edukacyjnymi.** Model pracy zdalnej wymusił szybki transfer wiedzy i kompetencji pozwalających na odnalezienie się w nowych realiach. Także uczniowie mierzą się z zupełnie nowymi problemami, które prawdopodobnie będą miały istotny wpływ na ich przyszłość. W ocenie środowisk oświatowych dostrzega się pewne pozytywne aspekty pracy w systemie zdalnym, takie jak: swoboda w doborze narzędzi edukacyjnych, zaopatrzenie nauczycieli i uczniów w sprzęt komputerowy i zwiększenie ich kompetencji cyfrowych oraz łatwość komunikowania się w różnych grupach (uczniowie, nauczyciele, rodzice).

Wysokie wyniki egzaminów zewnętrznych opolskich uczniów potwierdzają, że kształcenie w zakresie kompetencji matematycznych, przyrodniczych czy językowych przebiega sprawnie i efektywnie w naszych szkołach. Jednocześnie badania krajowe pokazują braki dotyczące kompetencji miękkich, społecznych: umiejętności pracy w grupie, radzenia sobie w sytuacjach stresowych, pokonywania ograniczeń związanych z dysfunkcjami i niepełnosprawnością. **Wspierania rozwoju wymagają umiejętności innowacyjne, przedsiębiorczości czy językowe** (także w zakresie języka ojczystego).

Aby rozwijać kompetencje przyszłości trzeba przestawić się na innowacyjne podejście do edukacji. Kształcenie powinno odbywać się nie tylko w murach naszych szkół, ale także w instytucjach współpracujących z oświatą, takich jak: Park Naukowo-Technologiczny, uczelnie wyższe, instytucje kultury, ale też firmy i przedsiębiorstwa działające w Opolu. **Niezbędne jest również kształcenie w formule międzyszkolnej,** w dobrze przygotowanych pracowniach prowadzonych przez kompetentnych i innowacyjnych pedagogów.

Najistotniejszym ogniwem prowadzącym do wysokich wyników, kontynuacji kształcenia na wyższym poziomie czy kompetentnych absolwentów jest wykształcona i doświadczona kadra pedagogiczna. Jednak **poza kwalifikacjami przedmiotowymi nauczyciele powinni posiadać wiedzę i umiejętności w zakresie psychopedagogiki, profilaktyki i wychowania.** Rozwijanie niezwykle ważnych dla przyszłego funkcjonowania uczniów kompetencji kluczowych wymaga od nauczycieli znacznie szerszej aktywności. Nauczyciel, który wspiera rozwój kreatywności i innowacyjności uczniów oraz wdraża ich do pracy zespołowej, powinien w dużej mierze wykazywać się takim podejściem na gruncie wiedzy, umiejętności i postawy.

Z tego względu zadania stojące przed opolską oświatą w latach 2021 – 2030 muszą uwzględniać szeroko rozumiane **kształcenie i doskonalenie obecnych oraz przyszłych nauczycieli**, by coraz lepiej przygotować ich do pracy z uczniem.

Lp.	Cele operacyjne (szczegółowe)	Planowane działania
1.	Szkoła gwarancją sukcesu jej absolwentów	<p>Opracowanie systemu motywacyjnego dla szkół, ich dyrektorów i nauczycieli, skorelowanego z osiąganiem wzrostu kompetencji uczniów i umożliwiającego wsparcie obszarów pracy odpowiadających za osiągnięcia sukcesu uczniów.</p> <p>Promowanie szkół uzyskujących wysokie wyniki nauczania oraz stwarzanie im warunków do dzielenia się doświadczeniami i dobrymi praktykami w pracy z uczniem.</p> <p>Organizowanie wsparcia dla szkół w tych obszarach, w których występują problemy (np. słabe wyniki nauczania, problemy wychowawcze).</p> <p>Wspieranie inicjatyw w zakresie wdrażania w szkołach działań nowatorskich (innowacje i eksperymenty pedagogiczne, autorskie projekty edukacyjne).</p>
2.	Rozwój kompetencji matematyczno-przyrodniczych	<p>Wspieranie aktywności szkół i inspirowanie ich do działań służących rozwijaniu kompetencji matematycznych uczniów na wszystkich etapach edukacyjnych.</p> <p>Upowszechnianie dobrych praktyk w rozwijaniu kompetencji matematycznych uczniów.</p> <p>Doskonalenie form wspomagania szkół w zakresie rozwijania u uczniów kompetencji matematyczno-przyrodniczych.</p> <p>Inwestowanie w rozwój talentów matematycznych w opolskich szkołach – „Opolska Szkoła Matematyczna”.</p> <p>Kontynuacja programu edukacji matematycznej Klub Małego Matematyka, z rozszerzeniem na klasy I – III w szkołach podstawowych.</p> <p>Wdrożenie systemu wspomagania szkół w wyrównywaniu poziomu kształcenia z zakresu przedmiotów ścisłych.</p> <p>Zapewnienie warunków do nauczania na najwyższym poziomie w zakresie przedmiotów przyrodniczych, z uwzględnieniem doświadczalnej i eksperymentalnej realizacji podstawy programowej.</p>
3.	Kompetencje społeczne podstawą przyszłego potencjału zawodowego	<p>Wspieranie realizacji przez szkoły i nauczycieli programów służących kształtowaniu kompetencji społecznych uczniów, z uwzględnieniem oddziaływań terapeutycznych.</p> <p>Aktywizowanie szkół do stosowania metod efektywnego nauczania poprzez eksperyment, projekt, innowacje, programy autorskie i prowadzenia kompetentnego nadzoru nad ich realizacją.</p> <p>Upowszechnianie pracy z dziećmi i młodzieżą metodami aktywizującymi, pracy zespołowej i kształcenie umiejętności pracy w zespole.</p> <p>Wdrażanie zmian w zakresie prowadzenia zajęć i pracy z uczniami (organizacja klasy i zajęć, w klasach I – III - działania interdyscyplinarne, klasy starsze - aktywny udział w życiu szkoły, środowiska lokalnego i kraju).</p> <p>Przełamywanie stereotypów w opracowywaniu programów nauczania na rzecz projektów interdyscyplinarnych –</p>

		ogłoszenie tematów na dany rok (np. Szkoła państwem, Szkoła miastem).
		Kształtowanie u uczniów zdolności do autorefleksji, świadomości zdrowego stylu życia, nacisk na zdrowe odżywianie, rozwiązywanie problemów z wykorzystaniem technik mediacyjnych we współpracy z rodzicami, umiejętne zarządzanie czasem.
		Doskonalenie współpracy szkół z placówkami oświatowymi i innymi instytucjami w realizacji projektów edukacyjnych, artystycznych i sportowych.
		Uspołecznianie przez kulturę - tworzenie uwarunkowań do realizacji projektów edukacyjnych uwzględniających uczestnictwo dzieci i młodzieży w kulturze (film, teatr, wystawy, koncerty), w oparciu o lokalne instytucje kultury.
		Wspieranie działań szkół w zakresie rozwijania kompetencji społecznych uczniów poprzez aktywizowanie szkolnych samorządów uczniowskich oraz wolontariat, podejmowany we współpracy z organizacjami pozarządowymi.
		Wspieranie realizacji przez szkoły i nauczycieli programów służących kształtowaniu kompetencji społecznych uczniów, z uwzględnieniem oddziaływań terapeutycznych.
3.	Kompetencje językowe drogą do sukcesu zawodowego i społecznego	Wspieranie rozwoju nauczania dwujęzycznego w szkołach podstawowych i ponadpodstawowych.
		Utworzenie oddziału międzynarodowego z programem matury międzynarodowej IB (International Baccalaureate Diploma Programme) w Publicznym Liceum Ogólnokształcącym nr III im. M. Skłodowskiej-Curie w Opolu.
		Doskonalenie i rozwijanie formuły kształcenia w oddziałach międzynarodowych na poziomie szkoły podstawowej i ponadpodstawowej pod kątem utworzenia szkoły międzynarodowej w Opolu.
		Rozwijanie współpracy i wymiany międzynarodowej przez szkoły i placówki oświatowe.
		Realizacja projektów międzynarodowej wymiany we współpracy z miastami partnerskimi Opola (doskonalenie kształcenia językowego, wizyty studyjne nauczycieli, doskonalenie umiejętności komunikacyjnych pozwalających na efektywną współpracę).
		Realizacja w szkołach prowadzących kształcenie zawodowe dodatkowych zajęć z języka obcego ukierunkowanych na doskonalenie umiejętności komunikacyjnych w zakresie słownictwa technicznego i branżowego.
		Wspieranie różnorodnych działań szkół i placówek oświatowych (projekty edukacyjne, konkursy, imprezy), służących doskonaleniu kompetencji językowych uczniów opolskich szkół.
5.	Rozwój nowoczesnego zaplecza dydaktycznego (materialnego) do kształcenia kompetencji kluczowych	Kontynuowanie tworzenia w świetlicach szkolnych kącików tematycznych (np. do zajęć technicznych, plastycznych, modelarskich, szycia, gotowania itp.)
		Utworzenie sieci pracowni międzyszkolnych realizujących zajęcia metodą eksperymentu i w oparciu o nowe technologie informacyjno – komunikacyjne.

		Wyposażenie w najnowocześniejsze pomoce dydaktyczne oraz stałe uzupełnianie i aktualizowanie techniczne pracowni szkolnych.
		Tworzenie w jednostkach oświatowych zasobów technicznych, sprzętowych i kadrowych do kształcenia na odległość.
6.	Zaplecze kadrowe w kształceniu kompetencji kluczowych	Wdrażanie działań na rzecz utrzymania wysokiego poziomu kadry pedagogicznej i dbałość o jej stały rozwój poprzez m.in. dobór kadr do zatrudnienia, zapewnienie środków na doskonalenie zawodowe, organizację różnych form szkoleniowych i realizację założeń awansu zawodowego nauczycieli.
		Systematyczne wspieranie nauczycieli, wychowawców w zakresie wiedzy i umiejętności profilaktycznych i wychowawczych; motywowanie, wspieranie i szkolenie nauczycieli (reagowanie w trudnych, ekstremalnych sytuacjach, prowadzenie lekcji w sposób atrakcyjny, przystający do współczesnych czasów).
		Poszerzanie oferty doskonalenia nauczycieli w zakresie psychopedagogiki, w tym umiejętności rozwijania kompetencji społecznych uczniów.
		Organizowanie zagranicznych staży językowych dla nauczycieli języków obcych, w tym cyklicznych wyjazdów studyjnych do kraju nauczanego języka (doskonalenie praktycznych umiejętności językowych).
		Organizowanie szkoleń dla nauczycieli z zakresu rozwijania u uczniów kompetencji kluczowych, motywowanie nauczycieli do udziału w takich formach doskonalenia.

3) Kształcenie dla bieżących i przyszłych potrzeb rynku pracy

Rynek pracy ulega dynamicznym zmianom wraz z rozwojem technologii i nauki. W przyszłości normą stanie się częste zmienianie zawodów i branż. Zdaniem ekspertów jednym z głównych sposobów, w jaki technologia wpłynie na przyszłych pracowników, będzie ewolucja niezbędnych zestawów umiejętności. Spowoduje ona możliwość wyboru wielu ścieżek kariery, a **od gotowości do ciągłego uczenia się i płynnego podejścia do umiejętności zależy będzie zdolność do znalezienia pracy.**

Część zawodów zniknie wraz z rozwojem technologii, natomiast maszyny i urządzenia usprawnią działania, by pracownicy mogli angażować się w bardziej skomplikowane zadania, wymagające udziału człowieka. Z tego względu **zawody kreatywne, wymagające umiejętności nieszablonowego działania, będą bezpiecznym kierunkiem rozwoju,** w przeciwieństwie do zawodów opartych na czynnościach powtarzalnych i schematycznych.

Efektywne kształcenie dla rynku pracy wymaga elastycznego podejścia do edukacji ze względu na zmieniającą się formułę świadczenia pracy. **Kształcenie na potrzeby rynku pracy wymaga dużego przeobrażenia, by w przygotowaniu uczniów uwzględnić scenariusze potrzeb pracodawców, zawody przyszłości i kompetencje jutra.** Istotne staje się nabywanie konkretnych umiejętności, które będą mogły być praktycznie wykorzystane w wielu zawodach. Coraz bardziej przydatna staje się szeroka wiedza z różnych, niezwiązanych ze sobą dziedzin zawodowych. To sprawia, że powstają grupy zawodowe (finanse, logistyka, sprzedaż, marketing, informatyka, zarządzanie zasobami ludzkimi, rozwiązywanie problemów środowiskowych i społecznych), w ramach których może być największy popyt na specjalistów.

Analiza danych to najbardziej obiecujący kierunek rozwoju: najlepiej opłacanymi zawodami będą Data Scientist, DevOp Engineer oraz Data Engineer.

Miasto Opole doskonali ofertę kształcenia zawodowego, by zdobywanie wiedzy i umiejętności odbywało się w coraz lepszych warunkach organizacyjnych i programowych, a infrastruktura i wyposażenie szkół osiągały najwyższe standardy. Same **szkoły także stale poszukują nowych rozwiązań, realizują własne projekty edukacyjne, wdrażają innowacje i eksperymenty pedagogiczne** w zakresie nowych zawodów, znajdują nowych partnerów do współpracy (pracodawcy, uczelnie wyższe - klasy partnerskie), a także proponują uczniom coraz ciekawsze formy staży i praktyk zawodowych.

Znaczenie wiedzy zawodowej, bez konfrontacji z praktyką, bez rozwoju określonych umiejętności, ogranicza jej efektywność i przydatność. Wartość praktyki jest nieoceniona, ponieważ to właśnie w nauce wcielonej w życie, w doświadczeniu, tkwi źródło sukcesu stanowiącego o rozwoju kariery zawodowej. **Systematyczny rozwój bazy do praktyk, ćwiczeń i samodzielnych badań laboratoryjnych uczniów jest niezwykle istotny w kształceniu a zarazem stanowi duże zobowiązanie dla organu prowadzącego.** Dotychczas wsparciem dla tych przedsięwzięć były liczne programy umożliwiające pozyskiwanie środków z funduszy europejskich (staże i praktyki dla uczniów, wyposażenie szkolnych pracowni, tworzenie nowych pracowni w szkołach i w Centrum Kształcenia Zawodowego). Stała i bieżąca współpraca z pracodawcami, którzy są nagradzani za partnerskie relacje i wsparcie dla szkół (Partner Edukacji Zawodowej – nagroda Prezydenta Miasta), z instytucjami wspierającymi rozwój gospodarczy i analizującymi potrzeby rynku pracy, oraz współpraca ze środowiskiem naukowym to sprawdzone i dobre kierunki, które należy kontynuować i wzbogacać o nowe efektywne formy.

Istotne jest pytanie, jak kształcić przyszłych pracowników, w sytuacji gdy w Polsce aż 30% absolwentów szkół zawodowych nie podejmuje pracy lub wykonuje inny zawód niż wyuczony. Wyzwania społeczno-gospodarcze mobilizują do ciągłej analizy i weryfikacji działań. Trafne rozpoznawanie potrzeb, szybkie i umiejętne wdrażanie ich w system kształcenia uczniów oraz doskonalenia nauczycieli zawodu to aktualnie najważniejsze zadania. Istotnym składnikiem dobrze funkcjonującego systemu kształcenia zawodowego zapewniającego przejście na rynek pracy jest doradztwo zawodowe, dlatego tak **ważne jest zapewnienie sprawnie działającego doradztwa w wyborze ścieżki kształcenia, umożliwiającego dostęp do kompleksowych usług, realizowanych przez szkołę we współpracy z instytucjami rynku pracy.**

Dalszego rozwoju wymaga współpraca z pracodawcami, ponieważ aktualne możliwości szkół w tym zakresie są niewystarczające a potrzeby kształcenia dualnego coraz powszechniejsze. Stale powinien być rozwijany system doskonalenia przyszłych kadr pod kątem jakości, dostępności i trafności oferty edukacyjnej, w związku z rosnącym zróżnicowaniem potrzeb uczniów, jak też zapotrzebowaniem rynku pracy.

Lp.	Cele operacyjne (szczegółowe)	Planowane działania
1.	Między szkołą a rynkiem pracy – do sukcesu przez współpracę	<p>Wdrażanie efektywnych rozwiązań mających na celu rozpoznawanie potrzeb edukacyjnych, w oparciu o diagnozy zapotrzebowania regionalnego i lokalnego rynku pracy (dane PUP i WUP).</p> <p>Reagowanie na potrzeby pracodawców w zakresie dostosowania do ich potrzeb oferty edukacyjnej Miasta Opola.</p> <p>Tworzenie klas patronackich i „przykładowych” na potrzeby przygotowania przyszłych kadr inwestorów kluczowych dla Miasta.</p>

		Przystępowanie szkół do programów współpracy w ramach partnerstwa instytucji działających na poziomie lokalnym i regionalnym.
		Prowadzenie współpracy krajowej i zagranicznej służącej podnoszeniu jakości i atrakcyjności kształcenia zawodowego. Zapewnienie uczniom możliwości udziału w praktykach i stażach zagranicznych w ramach projektów i programów UE.
		Dalsze rozwijanie idei patronatu w kształceniu zawodowym poprzez tworzenie klas patronackich w szkołach we współpracy z lokalnymi partnerami.
		Sukcesywne wzbogacanie i modernizacja bazy kształcenia zawodowego dla poszczególnych zawodów/kwalifikacji. Zapewnienie wyposażenia pracowni przedmiotów zawodowych gwarantującego wysoką jakość kształcenia, w tym rozwijanie zainteresowań uczniów.
		Stworzenie mechanizmów efektywnej współpracy szkół prowadzących kształcenie zawodowe i Centrum Kształcenia Zawodowego z Powiatowym Urzędem Pracy w organizacji kursów dla dorosłych (przekwalifikowywanie i doskonalenie pracowników).
2.	Preorientacja zawodowa, orientacja zawodowa i doradztwo na każdym etapie edukacyjnym	Zapewnienie sprawnie działającego doradztwa zawodowego w wyborze ścieżki kształcenia, umożliwiającego dostęp do kompleksowych usług doradczych, realizowanych przez szkołę we współpracy z poradnią psychologiczno-pedagogiczną, pracodawcami oraz innymi instytucjami rynku pracy.
		Objęcie systemowymi działaniami z zakresu preorientacji zawodowej dzieci od wieku przedszkolnego i wczesnoszkolnego po uczniów na pozostałych etapach edukacyjnych.
		Wdrożenie programów doradztwa zawodowego w oparciu o środowisko biznesu (wycieczki zawodoznawcze, spotkania z pracodawcami, itp.).
		Wprowadzenie możliwości odbywania przez uczniów szkół średnich wakacyjnej praktyki/stażu w wybranej przez siebie firmie, instytucji czy organizacji lub zakładzie współpracującym ze szkołą, w celu weryfikacji wyboru ścieżki zawodowej.
		Promowanie firm i zakładów pracy otwartych na bieżącą współpracę ze szkołami m.in. poprzez umożliwienie udziału uczniów w codziennej pracy, w ramach wycieczek zawodoznawczych i praktyk zawodowych (obowiązkowych dla uczniów).
		Tworzenie dla uczniów różnych możliwości doskonalenia umiejętności autoprezentacji oraz planowania rozwoju zawodowego, zarówno w szkołach jak i w formach pozaszkolnych.
		Uczenie przedsiębiorczości i wiedzy o rynku pracy poprzez zabawę, grę czy też realizację projektów edukacyjnych, we współpracy z biznesem i kapitałem, począwszy od przedszkola do liceum.
		Koordinowanie oraz monitorowanie efektywności działań szkolnych doradców zawodowych (w oparciu o MCWE).

3.	Kompetencje jutra - dodatkowe możliwości rozwoju dla uczniów szkół podstawowych i ponadpodstawowych	Tworzenie oferty zajęć dodatkowych w miejscach edukacji bezpośredniej (MEB), w powiązaniu ze środowiskiem zawodowym (Centrum Kształcenia Zawodowego, Park Naukowo-Technologiczny, firmy i instytucje rynku pracy).
		Zapewnienie możliwości odbywania przez uczniów szkół średnich staży w jednostkach oświatowych na stanowiskach administracyjnych, w celu nabywania dodatkowych umiejętności i kompetencji zawodowych.
		Uczenie się przez działanie: zajęcia praktyczne dla uczniów szkół podstawowych na bazie pracowni funkcjonujących w szkołach i placówkach oświatowych.
		Popularyzowanie wśród uczniów lokalnych tradycji rzemieślniczych w celu poznawania dawnych zawodów (pracownie rzemieślnicze).
		Zapewnienie w szkołach prowadzących kształcenie zawodowe możliwości nauczania języka obcego branżowego.
4.	Institutionalna ścieżka wsparcia uczniów z niepełnosprawnościami w przygotowaniu do pracy zawodowej	Zapewnianie ścieżki rozwoju zawodowego uczniów niepełnosprawnych w powiązaniu z pracodawcami i lokalnym rynkiem pracy.
		Opracowywanie wariantów ścieżki kształcenia dla uczniów niepełnosprawnych oraz prowadzenie kampanii informacyjnych dla rodziców popularyzujących możliwości rozwoju edukacyjnego ich dzieci.
		Tworzenie uwarunkowań i możliwości zatrudniania osób niepełnosprawnych w miejskich instytucjach oświatowych, kulturalnych i społecznych.
5.	Kadra pedagogiczna w kształceniu zawodowym	Tworzenie uwarunkowań do pozyskiwania nauczycieli przedmiotów zawodowych, w tym rozwijanie motywacyjnego systemu wynagradzania oraz dostępności bazy mieszkaniowej.
		Rozwijanie systemu doskonalenia nauczycieli zawodu w oparciu o staże i praktyki w zakładach pracy.
		Tworzenie zaplecza kadry pedagogicznej w deficytowych przedmiotach i kierunkach, w szczególności nauczycieli zawodu, we współpracy z uczelniami i firmami.
		Zapewnienie kadrze zarządzającej i pedagogicznej szkół prowadzących kształcenie zawodowe możliwości udziału w projektach doskonalenia (zagraniczne staże i szkolenia), realizowanych w ramach programów UE.

4) Partnerska współpraca ze środowiskiem akademickim

Opole jest miastem uniwersyteckim, co zobowiązuje opolską oświatę do szczególnego partnerstwa ze środowiskiem akademickim. Hasło „studenci do szkół, uczniowie na uczelni” wskazuje kierunek współpracy. **Społeczność akademicka może wspomagać oświatę poprzez udostępnienie uczniom wykładów i zajęć na uczelniach, umożliwienie**

korzystania z infrastruktury naukowej. Natomiast zaproszenie studentów na praktyki oraz zatrudnianie ich w szkołach otworzy dodatkowe perspektywy zawodowe i podniesie kompetencje absolwentów różnych kierunków studiów. Opolskie uczelnie mają zróżnicowane profile kształcenia i działają w różnorodnym środowisku, oferując absolwentom szkół średnich możliwość budowania i realizacji ścieżki naukowego rozwoju bez konieczności wyjazdu z Opola.

Współpraca środowiska akademickiego z oświatą jest w trakcie rozwoju i poszukiwań najlepszych rozwiązań. W ostatnich latach powstało w szkołach zawodowych wiele klas pod patronatem Politechniki Opolskiej. Jednak nie tylko technika nawiązuje współpracę z uczelniami, współpraca dotyczy też liceów, w których powstają liczne klasy patronackie Politechniki Opolskiej, Uniwersytetu Opolskiego, Wyższej Szkoły Zarządzania i Administracji czy Wyższej Szkoły Bankowej. **Środowisko akademickie jest coraz bardziej otwarte na pomysły uaktywnienia kadry naukowej w edukacji szkolnej i obecność uczniów w murach uczelni.** Dziecięca Politechnika Opolska, robotyczne koła naukowe, wykłady otwarte na Uniwersytecie Opolskim dla licealistów czy prowadzenie zajęć przygotowujących do matury przez nauczycieli opolskich szkół i wykładowców uczelni to przykłady działań, jakie udało się wspólnie wypracować.

Współpraca środowiska oświatowego z akademickim powinna być kontynuowana w dotychczasowych formach, ale również otwierać się na nowe obszary. Szkoły zgłaszają kolejne inicjatywy współpracy z uczelniami, obejmujące doskonalenie nauczycieli, budowanie oferty edukacyjnej czy wolontariat. **Niezbędne jest także zaangażowanie obydwu środowisk do rozwoju nauki poprzez włączenie uczniów i nauczycieli w działalność uczelni.** Jednocześnie należy włączyć kadrę naukową w organizowanie kształcenia zawodowego poprzez umożliwienie szkołom pozyskiwania nauczycieli ze środowiska akademickiego, by dać możliwość zatrudnienia i pozostania w Opolu absolwentom opolskich szkół wyższych.

Lp.	Cele operacyjne (szczegółowe)	Planowane działania
1.	Przygotowanie przyszłych kadr oświatowych	<p>Współpraca z uczelniami w zakresie kształcenia na kierunkach nauczycielskich pod kątem potrzeb kadrowych w oświacie, z uwzględnieniem zapotrzebowania na określone specjalności nauczycielskie.</p> <p>Współpraca środowiska oświatowego z uczelniami w zakresie wypracowania standardów kształcenia nauczycieli z uwzględnieniem kompetencji pedagogicznych.</p> <p>Wypracowanie zasad współpracy przedszkoli i szkół z uczelniami wyższymi w celu podnoszenia jakości przygotowania absolwentów kierunków nauczycielskich.</p> <p>Przygotowywanie przez ośrodek doskonalenia nauczycieli oferty kursów doskonalących pod kątem studentów kierunków nauczycielskich opolskich uczelni, w celu lepszego przygotowania do pracy w oświacie.</p>
2.	Zasoby uczelni dostępne dla szkół	<p>Tworzenie klas pod patronatem opolskich uczelni na wszystkich etapach edukacyjnych.</p> <p>Organizowanie spotkań roboczych służących wypracowaniu propozycji wspólnych działań na rzecz ucznia i studenta przez oba współpracujące środowiska.</p>

		Wykorzystanie kadry naukowej opolskich uczelni w procesie edukacyjnym poprzez organizowanie zajęć dla uczniów wszystkich poziomów edukacyjnych.
		Współpraca we wzajemnym korzystaniu z potencjału uczelni i szkół (baza i infrastruktura) dla wzrostu poziomu edukacji w mieście.
		Organizowanie wspólnych konferencji z udziałem środowisk oświatowego i akademickiego w celu integracji i poznawania wzajemnych potrzeb, czynników odpowiadających za jakość edukacji, realizacji wspólnych projektów edukacyjnych.
		Wykorzystanie potencjału studentów i pracowników uczelni do prowadzenia zajęć otwartych, warsztatów dla uczniów różnych etapów edukacyjnych w ramach studenckich kół naukowych.
		Pozyskiwanie studentów do pracy wolontariackiej w szkołach (zajęcia dla uczniów uzdolnionych, pomoc uczniom słabszym w nauce).
		Tworzenie i realizacja wspólnych projektów i programów edukacyjnych: placówka oświatowa – uczelnia.
3.	Praktyki studenckie w jednostkach oświatowych	Doskonalenie zasad organizacji i przebiegu praktyk studenckich w placówkach oświatowych Opola.
		Stworzenie sieci szkół rekomendowanych jako szkoły ćwiczeń dla studentów.
		Realizacja idei szkoły ćwiczeń dla studentów kierunków nauczycielskich z możliwością uczestniczenia w warsztatach, szkoleniach, praktykach, seminariach, lekcjach pokazowych z zakresu języków obcych, TIK, matematyki, przyrody.
4.	Współpraca naukowa uczelni ze szkołami	Otwarcie się szkół na współpracę z uczelniami w zakresie pozyskiwania materiałów badawczych (ankiety, wywiady). Wykorzystywanie wyników badań do kierunkowania pracy szkół.
		Obejmowanie szczególnie uzdolnionych uczniów szkół ponadpodstawowych opieką naukową pracowników uczelni, wspieranie ich rozwoju naukowego, innowacyjności, projektów, pomysłów, a także pomoc w procedowaniu wynalazków i innowacji.
		Doskonalenie form współpracy z opolskimi uczelniami i instytucjami naukowymi w celu objęcia opieką edukacyjną uczniów szczególnie uzdolnionych.
		Udostępnianie zasobów i danych przedszkoli i szkół, mających walor badawczy, współpraca w prowadzeniu działalności badawczej w szkołach wyższych.

5) Komfort uczenia się i nauczania (baza oświatowa)

Nowoczesna edukacja oznacza między innymi **nowe podejście do architektury i wyposażenia obiektów oświatowych, innowacyjne materiały i projekty budowlane pozwalające na kształcenie w warunkach poprawiających efektywność i komfort nauki** (np. prawidłowe oświetlenie sal, właściwa akustyka pomieszczeń), inteligentne rozwiązania automatyki budynkowej, a także rozbudowaną i zaawansowaną sieć

teleinformatyczną. **Bezpieczeństwo i komfort to warunki niezbędne do prawidłowego funkcjonowania każdej szkoły.** Nowoczesne przedszkole, plac zabaw czy obiekt rekreacyjno-sportowy to miejsca wymagające zastosowania najbardziej zaawansowanych i sprawdzonych rozwiązań architektonicznych i technicznych. W edukacji XXI wieku technologie odgrywają i będą odgrywać coraz ważniejszą rolę, a innowacyjne podejście do procesu kształcenia jest podstawą sukcesu cywilizacyjnego współczesnego społeczeństwa.

Przyjęte oraz projektowane rządowe strategie i programy (np. *Strategia na Rzecz Osób Niepełnosprawnych 2021-2030*, Program *Dostępność Plus*, Projekt Programu *Edukacja dla Wszystkich*) zakładają, że **proces nauczania - uczenia się może przebiegać efektywnie, gdy zapewnione są warunki bezpiecznego pobytu dzieci w placówce, a przestrzeń pozbawiona jest barier utrudniających lub uniemożliwiających im aktywny udział w zajęciach oraz zaspokajanie potrzeb** (m.in. związanych z higieną osobistą, posiłkiem czy odpoczynkiem). Budynek i pomieszczenia (klasy, szatnie, toalety, biblioteka, stołówka, sale zajęć, gabinety itp.) oraz urządzenia (np. wyposażenie pracowni szkolnych), jak również otoczenie (np. boisko, plac zabaw), powinny być projektowane lub modernizowane w sposób zapewniający możliwość swobodnego wejścia do budynku, przemieszczania się oraz korzystania z pomieszczeń i otoczenia. W przypadku występowania barier należy podejmować działania ukierunkowane na ich likwidację (np. zorganizowanie zajęć na parterze budynku, zapewnienie dostosowanego lub specjalistycznego oprzyrządowania).

Dla wszystkich uczniów chcemy tworzyć coraz lepsze warunki, aby zapewnić im odpowiedni komfort uczenia się. **Będziemy systematycznie rozwijać i unowocześniać infrastrukturę oświatową.** Baza lokalowa, którą dysponuje opolska oświata, wymaga doinwestowania, modernizacji i remontów, a także dosprzętowania, aby wszyscy uczniowie zdobywali wiedzę w podobnych warunkach, gwarantujących bezpieczeństwo i komfort, ale też odpowiadających wyzwaniom związanym z ekologią i zrównoważonym rozwojem. **Zadbamy o wyposażenie szkół w nowoczesne pracownie i gabinety w zakresie przedmiotów badawczych i technologii informacyjno-komunikacyjnych.** Stworzymy nowe możliwości uprawiania dyscyplin sportowych w bezpiecznych warunkach. Znacznego poszerzenia wymaga także baza noclegowa przeznaczona dla młodzieży spoza Opola, uczącej się w szkołach ponadpodstawowych.

Zgodnie ze Strategią Rozwoju Opola do 2030 r. będziemy dążyć do stworzenia takiej infrastruktury do realizacji zadań oświatowych, aby zarówno dziecko, uczeń, nauczyciel i rodzic, jak i każdy mieszkaniec Opola, mógł komfortowo kształcić się i rozwijać, a także korzystać z pozaszkolnej oferty placówek oświatowych.

Lp.	Cele operacyjne (szczegółowe)	Planowane działania
1.	Pracownie i gabinety badawcze, nowoczesne pracownie IT w szkołach	Tworzenie w szkołach nowoczesnych pracowni przedmiotowych i gabinetów badawczych w zakresie biologii, fizyki i chemii.
		Zwiększenie nakładów na wyposażenie istniejących pracowni nauk przyrodniczych w szkołach w zakresie zapewniającym pełną realizację podstawy programowej w aspekcie doświadczalnym i eksperymentalnym.
		Rozwijanie pracowni IT, eksperymentalnych, doświadczalnych i laboratoriów we wszystkich jednostkach oświatowych.
2.	Nowoczesne i dobrze wyposażone przedszkole	Sukcesywne doposażanie przedszkoli w nowoczesny sprzęt multimedialny.
		Modernizacja bloków kuchennych w przedszkolach, wymiana przestarzałego sprzętu i wyposażenia.

		Rozpoznawanie potrzeb w zakresie montażu klimatyzacji w obiektach przedszkolnych w celu poprawy komfortu pracy, z uwagi na wzrost temperatur w okresie letnim.
3.	Nowe możliwości uprawiania dyscyplin sportowych w bezpiecznych warunkach	<p>Budowa, rozbudowa i modernizacja zaplecza sportowego wszystkich szkół (boiska sportowe i sale gimnastyczne).</p> <p>Wyposażenie sal gimnastycznych i boisk szkolnych w nowoczesny, zapewniający bezpieczeństwo sprzęt sportowy.</p> <p>Współpraca z instytucjami związanymi ze sportem w zakresie racjonalnego, efektywnego wykorzystania istniejącej i nowo tworzonej miejskiej bazy sportowej z uwzględnieniem potrzeb dzieci i młodzieży szkolnej.</p> <p>Podjęcie działań związanych z utworzeniem w Opolu szkoły mistrzostwa sportowego na bazie Publicznego Liceum Ogólnokształcącego nr IX.</p>
4.	Posiłek w każdej szkole - przyjazna przestrzeń spożywania posiłków	<p>Tworzenie nowoczesnie wyposażonych miejsc do spożywania posiłków w szkołach nieposiadających zaplecza żywieniowego.</p> <p>Sukcesywne unowocześnianie i doposażanie istniejącej bazy żywieniowej w szkołach w oparciu o realizowane programy rządowe i samorządowe.</p>
5.	Przyjazny i zdrowy klimat szkoły i jej otoczenia	<p>Tworzenie we wszystkich obiektach oświatowych bezpiecznych terenów zielonych z atrakcyjnym zapleczem sportowo-rekreacyjnym, dostępnych też dla mieszkańców dzielnic jako miejsce integracji i rekreacji.</p> <p>Szkoła (przedszkole) jako miejsce integracji społeczności lokalnej (szczególnie w środowiskach pozbawionych oferty spędzania czasu wolnego) – pogłębienie faktycznej współpracy z rodzicami oraz lokalnymi podmiotami.</p> <p>Tworzenie stref zieleni w otoczeniu szkół i przedszkoli, doposażanie przedszkolnych i szkolnych placów zabaw w atrakcyjny i bezpieczny sprzęt rekreacyjny.</p> <p>Dążenie do osiągnięcia w każdej szkole standardu opieki medycznej w postaci gabinetu stomatologicznego (profilaktyka stomatologiczna) oraz gabinetu pielęgniarstwa i lekarza (przynajmniej w minimalnym zakresie).</p> <p>Sukcesywne wyposażenie szkół w szafki na podręczniki dla uczniów.</p> <p>Tworzenie w szkołach i przedszkolach przyjaznych miejsc – stref do wyciszenia, odpoczynku i relaksu.</p> <p>Doposażenie świetlic szkolnych w atrakcyjne urządzenia do gier i zabaw.</p>
6.	Wysoka jakość bazy dydaktycznej	<p>Budowa nowych, nowoczesnych obiektów przedszkolnych w dzielnicach rozbudowujących się, wykazujących wysoki poziom zaludnienia (lokalizacje: dzielnica Malinka, dzielnica Metalchem, rejon ul. Wrocławskiej i rejon ul. Krapkowickiej).</p> <p>Budowa nowej szkoły podstawowej w dzielnicy rozbudowującej się i wykazującej wysoki poziom zaludnienia (rejon Gosławice - Malinka).</p> <p>Budowa nowej bursy oraz modernizacja istniejącej w celu tworzenia nowych miejsc do zakwaterowania uczniów spoza Opola kształcących się w szkołach prowadzonych przez Miasto Opole.</p>

	Budowa nowych, a także modernizacja istniejących obiektów sportowych, w tym sal gimnastycznych na sale pełnowymiarowe.
	Pozyskiwanie środków zewnętrznych (krajowych i zagranicznych) na realizację remontów i inwestycji w zakresie poprawy infrastruktury oświatowej (nowe obiekty edukacyjne i sportowe).
	Sukcesywne dostosowywanie do potrzeb osób niepełnosprawnych wybranych obiektów szkół i placówek oświatowych na wszystkich poziomach edukacyjnych.
	Kontynuowanie modernizacji i rozbudowy bazy kształcenia zawodowego, tworzenie w szkołach specjalistycznych pracowni zawodowych, uzupełniających pracownie zajęć praktycznych w CKZ.
	Analizowanie potrzeb w zakresie poprawy infrastruktury oświatowej, w tym monitorowanie stanu technicznego budynków szkolnych i innych obiektów oraz terenów przyszkolnych.
	Monitorowanie potrzeb remontowych i inwestycyjnych w jednostkach oświatowych i ich realizacja, z uwzględnieniem, w pierwszej kolejności, dostosowania obiektów oświatowych do wymogów ppoż. i sanitarnych.
	Dokonywanie kompleksowych remontów i modernizacji obiektów oświatowych, a także bieżące dostosowanie infrastruktury szkół i placówek do obowiązujących wymagań i potrzeb technicznych (remont, naprawa istniejących urządzeń i sprzętów, zakup nowych, niezbędnych sprzętów).
	Dostosowanie obiektów oświatowych do wymogów ochrony środowiska (likwidacja kotłowni, przyłączenie do sieci miejskiej CO, montaż ekologicznych systemów ogrzewania, montaż fotowoltaiki i oświetlenia solarnego na obiektach oświatowych).
	Modernizowanie obiektów oświatowych wraz z wymianą instalacji pod kątem minimalizacji kosztów (kontynuowanie działań termomodernizacyjnych).

6) Rozwiązania SMART w edukacji – społeczny wymiar inteligentnego miasta

Jedną z cech Smart City jest wysoko rozwinięta technologia, pozwalająca optymalizować poszczególne obszary działania miasta, by mogło ono funkcjonować „inteligentnie”, takie jak: transport i mobilność, ochrona środowiska, systemy telekomunikacyjne, zarządzanie zasobami, a także szeroko pojętą innowacyjność. Równie istotny, a często nawet decydujący, jest czynnik ludzki. Tak więc, **inteligentne miasto powinno być zarządzane przez odpowiednich liderów, inwestować w kapitał ludzki i oferować możliwości rozwoju, w tym dostępu do edukacji.** Nie należy też pomijać społecznego wymiaru inteligentnego miasta. Partycypacja społeczna obejmuje różne obszary życia i służy podnoszeniu jego jakości. **Zachowanie zasad zrównoważonego rozwoju wymaga uczestnictwa, także młodego pokolenia, w podejmowanych decyzjach dotyczących mieszkańców, ich środowiska oraz udogodnień technicznych.**

Miasto Opole, przygotowując się do wyzwań cywilizacyjnych, prowadzi działania włączające różne obszary funkcjonowania miasta do inteligentnych rozwiązań. Sprostanie wyzwaniom współczesnej gospodarki, a także realizacja idei Smart City wymaga wprowadzania do programów nauczania najnowszych technologii edukacyjnych. **Nowoczesne technologie i rozwiązania dla oświaty to inwestycja w rozwój Opola.** Oświata, będąc jednym z filarów działalności samorządu, nie może odstawać od pozostałych obszarów funkcjonowania Miasta.

W rozwiązania Smart powinny być bardziej włączone jednostki oświatowe, które nie są dostatecznie przygotowane na nowoczesność, także ze względu na braki w wyposażeniu technicznym i infrastrukturze (np. dostęp do szerokopasmowego internetu). **Istotne znaczenie będą miały produkty, usługi oraz nowe rozwiązania technologiczne dla infrastruktury oświatowej, w tym atrakcyjna, wysokiej jakości platforma do zarządzania oświatą.** Z punktu widzenia nauczyciela nowe technologie edukacyjne, automatyzujące wiele elementów procesu nauczania, pozwalają oszczędzić czas, by móc koncentrować się na najważniejszym - wspomaganie uczniów w zdobywaniu wiedzy i umiejętności. Bardzo ważne jest jednolite, ustandaryzowane środowisko komunikacyjne i informatyczne, począwszy od sprzętu komputerowego po platformę komunikacyjną, w którym wszyscy pracują na tych samych narzędziach. Potrzeba ta szczególnie uwidoczniła się w czasie funkcjonowania szkół w systemie zdalnego nauczania i jest podkreślana przez organy prowadzące oraz przez dyrektorów szkół i nauczycieli.¹³ Model pracy zdalnej spowodował szybki transfer wiedzy i kompetencji pozwalających na odnalezienie się w świecie cyfrowym. Korzystanie z urządzeń IT w edukacji przechodzi na wyższy poziom, również w zakresie cyberbezpieczeństwa.

Rozwijając inteligentne miasto, powinniśmy również zwrócić uwagę na opinie młodego pokolenia, dla którego planujemy ten rozwój. **Potrzeby młodych, którzy są największym potencjałem naszego miasta, powinny być w pełni odzwierciedlone i uwzględnione w planowanych działaniach.** Partycypacja społeczna osób młodych powinna być kontynuowana w dotychczasowych formach, ale też rozwijana poprzez nowe i nowatorskie inicjatywy.

Lp.	Cele operacyjne (szczegółowe)	Planowane działania
1.	Wysoka jakość sprzętu IT i oprogramowania w jednostkach oświatowych	Realizacja programów wsparcia szkół w zakresie wyposażenia w sprzęt komputerowy i multimedialny. Bieżące aktualizowanie oprogramowania i sprzętu komputerowego w jednostkach oświatowych. Podjęcie działań w celu stworzenia wspólnej serwerowni na potrzeby miejskich jednostek oświatowych. Wymiana bądź doposażenie w sprzęt i oprogramowanie w pracowniach komputerowych. Sukcesywne wyposażanie wszystkich szkół i placówek oświatowych w sprzęt do nauczania zdalnego. Wyposażanie bibliotek szkolnych w nowoczesne urządzenia multimedialne, zakup czytników do bibliotek szkolnych jako standardu wyposażenia. Wyposażanie przedszkoli w czytniki i karty umożliwiające naliczanie opłat za rzeczywisty czas korzystania z opieki przedszkolnej.

¹³ Szymańska C., Rola technologii i jej wdrażanie w systemie edukacji, Od zdalnej szkoły do szkoły przyszłości. Jak samorządy i szkoły przechodzą cyfrową transformację z Microsoft, Warszawa 2020

		Sukcesywne wdrażanie elektronicznego obiegu dokumentów w jednostkach oświatowych.
		Zakup licencji na oprogramowania do komputerów dla edukacji, dla kadr, księgowości, programów antywirusowych, na opłaty serwisów hostingowych.
2.	Oświata w systemie miejskich inteligentnych rozwiązań technicznych	Uwzględnienie jednostek oświatowych we wdrażaniu zintegrowanych miejskich systemów informatycznych.
		Włączenie obiektów oświatowych do sieci miejskiego monitoringu.
		Zapewnienie jednostkom oświatowym wsparcia we wdrażaniu rozwiązań w zakresie cyberbezpieczeństwa.
3.	Młodzież zaangażowana w sprawy społeczne i obywatelskie oraz w rozwój inteligentnego miasta	Prowadzenie działań motywujących uczniów opolskich szkół do aktywnego wyrażania opinii w sprawach Miasta Opola i uczestniczenia w formach partycypacji społecznej, takich jak: budżet obywatelski, wolontariat, rady społeczne i działania projektowe.
		Organizowanie konkursów dla opolskich szkół ponadpodstawowych na innowacyjne rozwiązania (rozwój inteligentnego miasta).
		Efektywne wykorzystywanie potencjału organizacji młodzieżowych na rzecz innowacyjnych rozwiązań w mieście.
		Współpraca z Młodzieżową Radą Miasta w identyfikowaniu potrzeb młodych mieszkańców Opola oraz wspieranie realizacji działań na rzecz życia młodych w mieście.
		Kontynuowanie na wszystkich etapach edukacyjnych działań w zakresie rozwijania i wspierania wiedzy regionalnej oraz kształtowania poczucia więzi z Opolem.
4.	Zasoby kadrowe w służbie inteligentnych rozwiązań w oświacie	Tworzenie odpowiednich uwarunkowań do zapewnienia obsługi sieci i urządzeń IT, prowadzenia stron internetowych oraz administrowania e-dziennika w szkołach.
		Rozwijanie oferty doskonalenia zawodowego nauczycieli w zakresie korzystania z technologii informacyjno-komunikacyjnych w edukacji.
		Opracowanie jednolitych procedur dla szkół w zakresie bezpieczeństwa w sieci i cyberprzemocy.

7) Data Science w edukacji

Postęp technologiczny ma bezpośredni wpływ na procesy edukacyjne – zarówno na płaszczyźnie potrzeb, jak i możliwości. Wdrażanie technologii informacyjnych w sferze edukacji od wielu lat przebiega dynamicznie, natomiast obecnie najbardziej nierozpoznanym zjawiskiem, przenikającym nie tylko edukację, ale wszelkie działania ludzkie, jest Big Data (przetwarzanie, analiza i przechowywanie dużych ilości danych). Należy skorzystać z nowych możliwości IT w takim zakresie, aby przyspieszyć **rozwój edukacyjnych zastosowań Big Data, a także rozwój Data Science w edukacji.**

Obecnie, w dobie rosnących zbiorów danych i szybkiego rozwoju usług analitycznych, zagadnienia związane z analizą danych są coraz częściej wykorzystywane. Duży wzrost popularności tej specjalizacji odzwierciedla zmianę podejścia firm do zarządzania danymi

w dobie Big Data. Konieczne staje się posiadanie zespołów analityków i badaczy danych, którzy przy pomocy zaawansowanych narzędzi dokonują ich gruntownej analizy i wizualizacji. Także mniejsze organizacje dostrzegają potencjalne możliwości swoich baz danych, mierząc się z nowymi wyzwaniami.

Szkoły również mogą wykorzystywać swoje zasoby danych do analiz Big Data. **Coraz więcej placówek wprowadza elektroniczne dzienniki, które na bieżąco rejestrują informacje o osiągnięciach i aktywności uczniów** oraz inne dane, gromadzone od momentu ich przyjęcia do pierwszej klasy. Pełen potencjał możliwości Big Data w edukacji uwidacznia się w przypadku analizy zajęć e-learningowych, gdzie aktywność ucznia odbywa się online. Umiejętność analizy tych danych daje nauczycielom możliwość dowiadywania się, w jakich zagadnieniach uczniowie potrzebują wsparcia, a z czym dobrze sobie radzą. Zamiast rutynowego przerabiania tematów mogą wprowadzać kolejne zagadnienia, koncentrując się na tym, co rzeczywiście wymaga pogłębienia wiedzy. **Możliwości, jakie stwarza Big Data, oraz wzrost zastosowań mediów cyfrowych w edukacji pozwalają obecnie dysponować większą ilością informacji o przebiegu procesu nauczania.** Z kolei analiza danych dotyczących nauczycieli może być wykorzystana w zarządzaniu kadrą pedagogiczną, w tym przy planowaniu jej doskonalenia i rozwoju zawodowego.

Aby jednak podejmowane działania mogły być naprawdę skuteczne, konieczna jest wielopłaszczyznowa diagnoza rzeczywistości edukacyjnej. **Dzięki zaawansowanym technikom analitycznym można przetwarzać wcześniej niewykorzystywane źródła danych w celu doskonalenia procesu edukacyjnego, lub szerzej, do zarządzania oświatą.**

Cyfrowa gospodarka będzie potrzebowała pracowników wyposażonych w cyfrowe kompetencje. **Dalszy rozwój Big Data, aplikacji mobilnych i Internetu rzeczy będzie wymagał stałego dopływu specjalistów IT.** W nowych sektorach gospodarki cyfrowej będą potrzebni zwłaszcza analitycy i osoby umiejące pozyskiwać dane. Umiejętności statystyczne, analiza dużych zbiorów danych, w połączeniu z interpretacją wyników w kontekście szerszych trendów społecznych, to kluczowe przyszłe umiejętności¹⁴. **Analiza danych jest najbardziej obiecującym kierunkiem rozwoju a zawód Data Scientist określany jest jako „zawód przyszłości”.** Systematycznie będzie rosło zapotrzebowanie na tego rodzaju specjalistów o bardzo szerokich kompetencjach, którzy łączą wiedzę biznesową z matematyką, statystyką i programowaniem. Ważne będą też umiejętności sprawnego przeszukiwania i pozyskiwania danych do analizy oraz znajomość i rozumienie rozwiązań technologicznych. Jednocześnie bardzo ważnym aspektem w takiej pracy będą wysokie umiejętności komunikacyjne.

Analiza, przeprowadzona przez zespoły pracujące nad polityką oświatową Opola 2021 - 2030, pokazała, że w zakresie rozwoju Data Science w edukacji istnieje wiele obszarów wymagających dalszych działań. Istotne elementy to **odpowiednie kwalifikacje nauczycieli potrzebne do rozwijania kompetencji naukowo-technicznych i cyfrowych uczniów, zastosowanie nowoczesnych rozwiązań cyfrowych (chmurowych) i nowoczesne zaplecze dydaktyczne.** Istotnym wyzwaniem jest **zwiększenie integracji wiedzy z zakresu technologii informacyjno-komunikacyjnych w procesie nauczania i uczenia się,** wyposażanie uczniów w niezbędne umiejętności z tego zakresu, zapewnianie szkoleń dla nauczycieli oraz poprawa infrastruktury w szkołach.

Lp.	Cele operacyjne (szczegółowe)	Planowane działania
1.	Rozwój kompetencji naukowo-technicznych i cyfrowych	Wspieranie aktywności szkół i inspirowanie do działań w zakresie rozwijania kompetencji cyfrowych

¹⁴ Raport Gumtree.pl „Aktywni+ Przyszłość rynku pracy”

		<p>uczniów, obejmujących sprawne i skuteczne korzystanie ze sprzętu i Internetu do komunikowania się, wyszukiwania informacji, tworzenia treści i rozwiązywania problemów.</p> <p>Doskonalenie metod pracy z uczniem w zakresie rozwijania myślenia matematycznego i analitycznego (z elementami statystyki) pod kątem Data Science.</p> <p>Inspirowanie szkół na wszystkich etapach edukacyjnych do wdrażania programów zajęć z robotyki, programowania (i kodowania), myślenia algorytmicznego i nauki modelowania 3D.</p> <p>Rozwijanie form aktywności innowacyjnej uczniów we współpracy z centrami nauki i techniki (np. Park Naukowo-Technologiczny w Opolu).</p> <p>Zapoznavanie uczniów z wyzwaniami rynku pracy wynikającymi z procesu cyfryzacji i automatyzacji, zawodami przyszłości pod kątem rozwijania kompetencji jutra, szczególnie umiejętności technicznych, cyfrowych i programistycznych.</p>
2.	Opolska Chmura Edukacyjna	<p>Szkoła w Chmurze - wprowadzanie nowoczesnych rozwiązań edukacyjnych, podnoszenie kompetencji cyfrowych nauczycieli, upowszechnianie metod pracy zdalnej (np. wymiana doświadczeń nauczycieli, wymiana doświadczeń uczniów w realizacji projektów międzyszkolnych, udział w lekcjach online uczniów objętych nauczaniem indywidualnym).</p> <p>Prowadzenie dziennika elektronicznego standardowym rozwiązaniem w każdej szkole.</p> <p>Wykorzystywanie Big Data w doskonaleniu jakości edukacji (np. osiągnięcia i aktywność uczniów, potrzeby w zakresie doskonalenia nauczycieli).</p> <p>Utworzenie e-platformy dla jednostek oświatowych obejmującej komponenty: baza nauczycieli poszukujących pracy, baza nauczycieli – emerytów do pracy na zastępstwo, sieć nauczycieli: wymiana doświadczeń, baza dobrych praktyk, panele eksperckie, warsztaty online.</p> <p>Wyposażenie jednostek oświatowych w nieograniczony dostęp do internetu - szerokopasmowy Internet.</p>
3.	Rozwój nowoczesnego zaplecza dydaktycznego (materialnego) do kształcenia kompetencji naukowo-technicznych i cyfrowych	<p>Utworzenie sieci pracowni międzyszkolnych realizujących zajęcia metodą eksperymentu i w oparciu o nowe technologie informacyjno – komunikacyjne.</p> <p>Wyposażanie w najnowocześniejsze pomoce dydaktyczne oraz stałe uzupełnianie i aktualizowanie techniczne pracowni szkolnych.</p> <p>Tworzenie w jednostkach oświatowych zasobów technicznych, sprzętowych i kadrowych do kształcenia na odległość.</p> <p>Budowa Centrum Nauki i Technologii w Opolu, zintegrowanego z technologią rozszerzonej rzeczywistości (AR) jako miejsca nauki i poznawania świata w multimedialny sposób.</p>
4.	Zaplecze kadrowe w kształceniu kompetencji naukowo-technicznych i cyfrowych	<p>Rozwijanie oferty doskonalenia nauczycieli w zakresie rozwoju ich kompetencji cyfrowych (kompetencji przedmiotowych, metodycznych i technologicznych).</p>

		Rozwijanie świadomości i wiedzy nauczycieli o celowości wykorzystania nowych technologii w nauczaniu szkolnym, a także na temat edukacyjnych zastosowań Big Data.
		Doskonalenie zawodowe nauczycieli w zakresie metod pracy z uczniem służących rozwijaniu myślenia matematycznego i analitycznego (z elementami statystyki) pod kątem Data Science.

3. Monitoring realizacji działań

Polityka oświatowa Miasta Opola na lata 2021 – 2030 jest strategicznym dokumentem o wyznaczonych celach i działaniach w poszczególnych obszarach funkcjonowania oświaty. Przyjęty w niej, po raz pierwszy, **dziesięcioletni okres planowania** wynika z potrzeby dostosowania przyszłych działań oświatowych do Strategii Rozwoju Opola do 2030 r., a także do krajowych dokumentów strategicznych, projektowanych z perspektywą do 2030 r. Brana jest także pod uwagę perspektywa objęcia naszego kraju zewnętrzną pomocą finansową w ramach funduszy Unii Europejskiej na lata 2021–2027.

Opracowanie i przyjęcie strategii oświatowej Opola to **początek dalszej drogi w kierunku utrzymania wysokiego poziomu edukacji**, a także stałego podnoszenia jej jakości, będącej istotnym czynnikiem wspierającym **rozwój Opola jako miasta akademickiego oraz jako atrakcyjnego miejsca do życia i rozwoju mieszkańców**. Wyzwaniem będzie skuteczna implementacja założonych celów. Niestabilne, zmieniające się uwarunkowania i trudna do przewidzenia przyszłość mogą stanowić ograniczenie w realizacji planowanych działań. Jednocześnie konieczność planowania strategicznego wynika z ograniczonych możliwości zapewnienia środków budżetowych na sfinansowanie wszystkich deklarowanych potrzeb oświatowych. Biorąc pod uwagę, że zadania oświatowe należą do najważniejszych zadań własnych Opola, a dobra oświata to najlepsza inwestycja w młode pokolenie, należy zaliczyć wydatki na oświatę w całości do wydatków rozwojowych.

Ważnym aspektem opracowanej strategii oświatowej jest monitorowanie postępów w realizacji planowanych działań. Działania monitorujące realizację celów polityki oświatowej, zakładających wysoką jakość edukacji, będą polegały na analizowaniu wskaźników dotyczących organizacji szkół (i przedszkoli), procesu nauczania (wraz z wyrównywaniem szans edukacyjnych), kadry pedagogicznej oraz finansowania oświaty, a informacje w tym zakresie będą udostępniane w corocznych raportach o stanie realizacji zadań oświatowych Miasta Opola.

Należy mieć na uwadze, że **realizacja zadań będzie w dużej mierze uzależniona od faktycznych możliwości finansowych**. Potencjalne źródła finansowania, w tym zewnętrznego, to między innymi:

- budżet państwa (subwencja oświatowa, dotacje celowe),
- dochody własne miasta,
- środki europejskie.

Corocznie ustalany budżet miasta Opola będzie wyznaczał zadania i jednostki oświatowe, w których realizowane będą działania opisane w dokumencie, a szczegółowe informacje dotyczące wydatków na określone zadania oświatowe będą zawarte w sprawozdaniach z wykonania budżetu za każdy rok budżetowy.

III. ZAKOŃCZENIE

Opole jako miasto na prawach powiatu realizuje zadania oświatowe, zarówno gminne jak i powiatowe, którymi są zakładanie oraz prowadzenie:

- a) publicznych przedszkoli, w tym z oddziałami integracyjnymi i specjalnymi, przedszkoli integracyjnych, specjalnych i innych form wychowania przedszkolnego, szkół podstawowych, w tym integracyjnych, z oddziałami integracyjnymi i specjalnymi **(gmina),**
- b) publicznych szkół podstawowych specjalnych, szkół ponadpodstawowych, w tym integracyjnych oraz z oddziałami integracyjnymi lub specjalnymi, szkół sportowych i mistrzostwa sportowego oraz placówek oświatowo-wychowawczych, placówek kształcenia ustawicznego, poradni psychologiczno-pedagogicznych oraz innych poradni specjalistycznych, a także placówek opiekuńczo-wychowawczych i resocjalizacyjnych – **(powiat).**

Szczegółową charakterystykę i kondycję opolskiej oświaty w minionym dziesięcioleciu najpełniej obrazują coroczne raporty oświatowe, opracowywane w związku z ustawowym obowiązkiem informowania Rady Miasta Opola o stanie realizacji zadań oświatowych za poprzedni rok szkolny, z uwzględnieniem wyników egzaminów zewnętrznych, a także nadzoru pedagogicznego sprawowanego przez Opolskiego Kuratora Oświaty w publicznych przedszkolach i szkołach prowadzonych przez Miasto Opole.

Zawarte w raportach informacje o organizacji oświaty w Opolu, obejmujące funkcjonowanie publicznych przedszkoli, szkół i placówek oświatowych, realizację zadań z zakresu kształcenia, wychowania i opieki, stan kadry pedagogicznej, w tym kierowniczej, i jej doskonalenie zawodowe, infrastrukturę oświatową i działania na rzecz poprawy stanu technicznego i wyposażenia obiektów oświatowych, a także finansowanie zadań oświatowych, w tym oświaty niepublicznej, z uwzględnieniem subwencji, **stanowiły punkt wyjścia w pracach nad założeniami do polityki oświatowej.**

Efektem opracowania Polityki oświatowej Miasta Opola na lata 2021 – 2030 powinno być **ustalenie planowanych działań na rzecz opolskiej edukacji.** Wytyczenie kierunków jej rozwoju na wszystkich poziomach, planowanie i ewaluacja podejmowanych działań, współpraca różnych podmiotów i instytucji, a przede wszystkim gotowość do wprowadzania zmian, będą warunkiem funkcjonowania sprawnie i systemowo zarządzanej, a także finansowanej oświaty, na miarę XXI wieku, zapewniającej edukację na najwyższym poziomie, zaspokajającej potrzeby mieszkańców Opola, spójnej, kreatywnej i nowoczesnej.

Wszystkie wymienione czynniki będą równocześnie tworzyły **standardy jakości edukacji w Opolu,** zakładające między innymi:

- **współpracę podmiotów oświatowych** w działaniach na rzecz edukacji,
- **tworzenie powiązań organizacyjnych** (sieci, porozumienia, umowy) z działającymi w środowisku miejskim podmiotami, które mogą być partnerami w realizacji celów polityki oświatowej,
- **zapewnienie, by poziom edukacji był zbliżony** we wszystkich szkołach,
- **tworzenie równych szans** dla zapewnienia rozwoju osobowego i zaspokojenia potrzeb edukacyjnych dzieci i młodzieży,
- **tworzenie warunków do podnoszenia umiejętności zawodowych nauczycieli** oraz motywacji do uzyskiwania lepszych efektów pracy,
- **budowanie systemu edukacji** kulturalnej, obywatelskiej i ekologicznej jako form wsparcia działalności wychowawczej szkoły,
- **integrację szkoły ze środowiskiem** i jej kulturotwórcze oddziaływanie na bliskie otoczenie,

- **zapewnienie wysokiej jakości zarządzania oświatą,**
- **skoordynowanie działań** wynikających z programów społecznych, gospodarczych i inwestycyjnych, które mogą mieć wpływ na edukację,
- **zapewnienie finansowania oświaty** na poziomie umożliwiającym realizację planowanych zamierzeń.

Podkreślenia wymaga fakt, iż opracowanie i przyjęcie Polityki oświatowej Miasta Opola na lata 2021 - 2030 wpłynie korzystnie na rozwój opolskiej oświaty, a także usprawni proces ubiegania się o środki z funduszy Unii Europejskiej, ułatwi dyrektorom przygotowywanie koncepcji rozwoju i funkcjonowania zarządzanych przez nich jednostek oświatowych, będzie też źródłem wiedzy dla mieszkańców Opola o priorytetach polityki oświatowej.

Redakcja i opracowanie dokumentu:
Wydział Oświaty Urzędu Miasta Opola
45-015 Opole, Rynek-Ratusz

we współpracy z dyrektorami miejskich jednostek oświatowych

pod kierunkiem:
Macieja Wujca – Zastępcy Prezydenta Miasta Opola

Autor grafiki na stronie tytułowej: MJZ Architecture

Dziękujemy wszystkim osobom uczestniczącym w pracach nad dokumentem za cenne uwagi, wnioski i propozycje.
